

خویندنی کوردی

پۆلی یەكەمی بنەرەتی

وهرزی یەكەم

دانانی

لیژنەیهك له هەردوو وەزارەتی پەرۆردە و خویندنی بالاً

د. موحەمەد مەحوی

سادق ئەحمەد روستایی

د. سەباح رەشید قادر

ئەسكەندەر مۆستەفا عەبدولرحمان

یوسف عوسمان حەمەد

گەلاویش ئەحمەد زینۆ

تاریق خالد مەعروف

واحید سوورە عەبدول

مەحمود عەبدولکەریم قادر

هیدایەت ئەحمەد کەریم

عەبدوللا حەسەن قادر

موحەمەد وەبسی موحەمەد

حوریه عەزیز قادر

د. ئیبراهیم قادر موحەمەد

نەمام جەلال رەشید

ئیسماعیل موحەمەد عەبدوللا

سۆزان بەکر موحەمەد

ئاوات ئەبوبەکر ئەحمەد

سەلیم عەلی عومەر

سەرپەرشتی زانستی چاپ: نەمام جلال رشید
سەرپەرشتی ھونەری چاپ: عوسمان پیرداود کواز – خالد سەلیم مەحمود
نەخشەسازی ناوەرۆک: یوسف ئەحمەد ئیسماعیل
تایپ: نەجمەدین جبرائیل بیری – یوسف ئەحمەد ئیسماعیل
نەخشەسازی بەرگ، نیگارەکان: نەجمەدین جبرائیل بیری
جێبەجێکردنی بژاری ھونەری: شیماء یاسین اکرم

ماموستایان / دایکان و باوکانی بہرین

ئەو کتیبەیی بەر دەستان بۆ فیربوون و فیرکردنی خویندەنەو و نووسینە بە زمانی کوردی بۆ مندالانی تەمەن (٦) سالان و لەلایەن لیژنەییەک لە بەرپۆوەبەرایەتی گشتیی پڕۆگرام و چاپەمەنیەکانی وەزارەتی پەرەدەیی ھەریمی کوردستانی عیراق ئامادەکراوە و پشتبەستە بە ئەزمونی پیشتری کورد و ولاتانی دراوسی و جیھان لەم بوارەدا، تایبەتە بە ناساندنی دەنگ و شیوەی پیتەکانی ئەو ئەلفوبیەیی ئیستای زمانی کوردی بێی دەنوسریت و دەخویندریتەو و کتیبی قوناغەکانی خویندنی فەرمی پێ چایدەکریت.

لەبەرئەوھی ھەموو مندالیکی کورد ھەلی چوونە باخچەیی مندالانی لەبەرئەمدا والا نییە و لێی بێ بەش دەبیت، ئەو شارەزایی و کارامەیی و چاپووکییانەیی پیش چوونە قوتابخانەیی بنەرەتی لە باخچەیی مندالاندا پیشکەش بە مندالانی تەمەن (٤-٥) سالان دەکریت، بۆ ئەم نەرەخساوە، کە بریتین لە فیربوونی ھەلسووکەوت و دانیشتن لە پۆلدا و ناسینی دەنگ و شیوەی پیتەکانی ئەلفوبیەیی کوردیی ھاوڕێ لە تەک خویندەنەوھی کۆمەلە وشەییەکی سادە و ئاسان...ھتد، بەباش زانرا ئەم کتیبە لەم چاپەیی ئیستایدا بۆ پۆلی یەکەمی بنەرەتی بەم شیوازە ئامادەبکریت، کە ھەردوو قوناغ لیکزیک بکاتەو و ئەو بۆشاییە کەمتر بکریتەو کە لە تێپەر نەبوونی مندال بە باخچەیی مندالاندا دروست دەبیت.

خویندنی کوردی سێ کتیب دەگریتە خۆی (خویندنی کوردی وەرزی یەکەم) و (خویندنی کوردی وەرزی دووھەم) و (رێبەری ماموستا). ھەردوو کتیبی وەرزی یەکەم و دووھەم، جگە لە ھەنگاوەکانی فیربوونی دەنگ و شیوەی پیت، لە کۆمەلیک راھینان و چالاکیی پیکھاتوون. کتیبەکان لەسەر بنەمای رینگەیی (لە گشتەو بۆ بەش/شیکاری) دارپژراوە و لەبەر رۆشنایی شیوازی: (ببینە و بلی - Look and say) فیرکردنی خویندەنەو بە وشە دەستپیدەکات، نەک بە دەنگی پیت و برگە، وەک لە رینگەیی (لە بەشەو بۆ گشت / پیکھینانەو) دا ھەبە، سەرەتا مندال زمان لە رینگەیی ئاخاوتنەو فیردەبیت یان وەریدەگریت، بۆیە بەمەبەستی چنن ئاسان بۆ گران یان لە زانراو بۆ نەزانراو بە باش زانرا دەروازەیی فیربوونی زمان لای مندال بە وینەیی ھاندەر و ئاخاوتن دەستپیکات، مەبەست لە کارامەیی ئاخاوتن توانای دەرپرین و بەھیزکردن و دەولەمەندکردنی زمانی قوتابییە، بەجۆریک کە بتوانیت بۆ جیبەجیکردنی پتووسیستییەکانی ژانی پۆزانەیی خۆی سوودیان لیوەر بگریت. لە ھەمان کاتدا بۆ فراوانکردنی توانستی پەیوہندیکردن بە بەستەنەوھی ئەو کۆمەلە مەعریفەیی پیشووی بە زانیارە تازەکانی ناو کتیبەکەوہیە، ماموستاکەش لە میانی گفتوگۆکاندا شارەزای تەواوی کەسییەتی، ئاست، ویست، ھەز و جۆری بێرکردنەوھی قوتابییان دەبیت، کە دواتر بۆ گەشەکردنی ئەرینیانە بەگەریان دەخات.

لە کتیبی خویندنی کوردییدا ھەولداراوە ھەنگاوە بە ھەنگاوە مندال لە ئاستی دەنگسازیی ئاشنای (دەنگ، گۆکردنی (تەلەفون) تەواو، برگە، شیوەی دەنگ) بیت، بە راھینانەکان پیت و وشە فیردەبیت، کۆمەلە مەشق و راھینانی جۆراوجۆر بە مەبەستی چالاککردنی ھزری قوتابی خراوەتە روو، لەوانە: پیکھینان، ھەلوہشاندەنەو، پەیوہندیکردن لە نیوان وشە و وشە یان وشە و وینە، یاری وشە، ریکخستن، نووسین... ئامانجە پەرودەدەییەکە، دروستکردنی کەشوہواہیەکی خۆش و لەبار لە ناو پۆلدا، بەشیوەیەک کە مندال لە بیزاری دووربختاوە. زیاتر بایەخ بەخودی قوتابی دراوە و لە پۆلەکەیی خۆیدا و تەوہری سەرەکییە، ھەمیشە بە کۆنترۆلی ماموستا ناجولیت، بەلکو خۆی بێرەدەکاتەو و خۆی دەدۆزیتەو.

لە سەرەتای وەرزی یەکەمدا دەقەکان زارەکی (ببینە و بلی)، لە تەکیاندا ھەندیک وشە و گری و رستە و کورتە دەقی نوسراومان ھەن، بەلام لە وەرزی دووھەمدا دەقی نوسراو زیاتر بەدیدەکریت، ھاوشان لەگەڵ ھۆنراوە و سیناریۆکان، کە جگە لە رینماییی پەرودەیی خۆشی بە مندال دەبەخشن. لەم تەمەنەدا، ھزری مندال گەشەیی تەواوی نەکردووە، بۆیە ناتوانیت وینەیی زەینی وشە دروستبکات و لەبەر ئەمەشە پەرودەکاران و دەروونناسان بۆ ئەم تەمەنە رینووسی گواستراو پەسندەکەن.

رېگه‌ی گوتنه‌وه‌ی کتېبه‌که به پوونى له کتېبى پېبه‌ردا بۆ مامۆستا و خيزان پوونکراوه‌ته‌وه، که ياریده‌دەرن بۆ سەرخستنى پرۆسه‌ی گوتنه‌وه‌ی کتېبه‌که و به ئامانج گەيشتنى پرۆسه‌که. ئەم پرۆگرامه‌ی به‌رده‌ستتان شيوه‌یه‌کى هاوچه‌رخى فيربوونى زمانه، هاوتەريپ بايه‌خ به هەر چوار کارامه‌یى زمان (ئاخاوتن، تيگه‌يشتن، خويندنه‌وه، نووسين) دراوه. به گشتى ئامانجه سەره‌کيه‌کان، دروستکردنى هەز و ئاره‌زووى خويندەنن لای قوتابى له‌گەڵ ئاراسته‌کردنیدا بۆ خويندنى دروست. ئەم پرۆسه‌یه: فيربوونى خويندنه‌وه و نووسين به‌م شيوه‌یه، خوښيه‌ک به منداڵ دەدات و هانیده‌دات لای خوښه‌ويست بىت و بىتته ره‌فتاريكى په‌روه‌ده‌یى، که له خۆیدا به ره‌فتاربوونى ئامانجه په‌روه‌ده‌یيه‌کانه له‌م پرۆسه‌یه‌دا و له‌م قوئاغه‌ی ته‌مه‌نى منداڵدا.

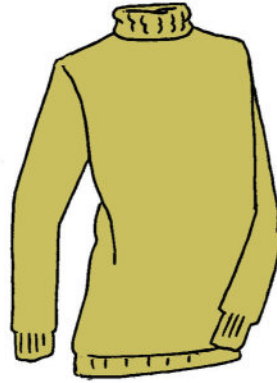
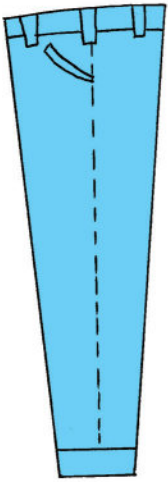
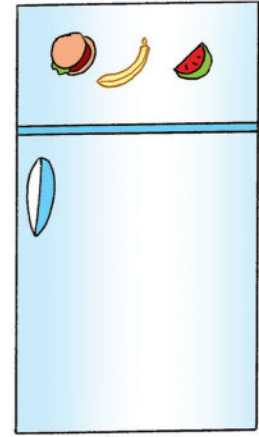
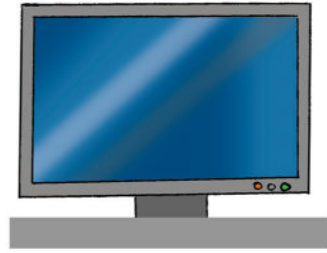
په ږتوک

په ږتوکی خوت دهرینه
وریابه و مهیدرینه
ناوی خودای لی بیینه
پیت و وشه ی بخوینه
گر پیت ریزکه ی بو وشه
ئهوا ئایندهت گه شه
که وشهت کرد به رسته
ئهوه هیوا و مه بهسته

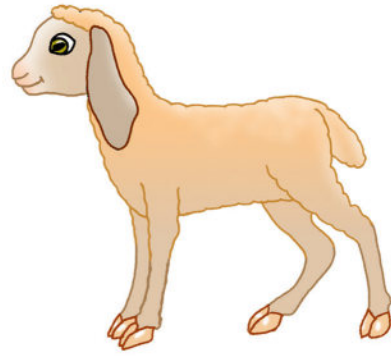
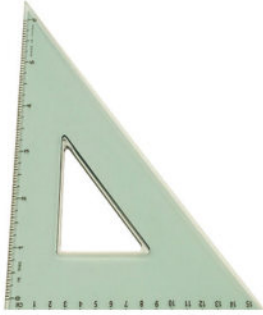
ئیراهیم چاوشین سینکانی

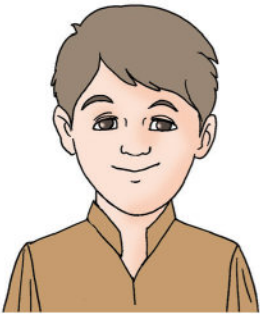
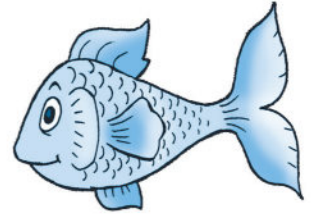
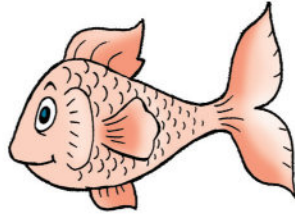
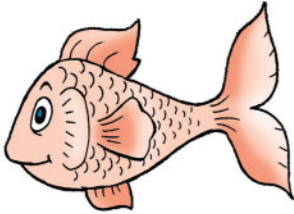
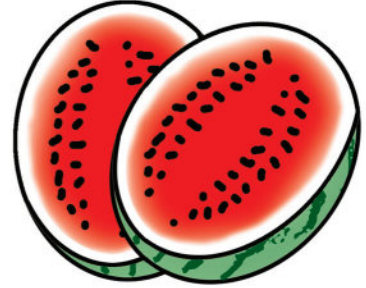
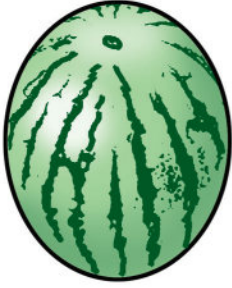
پیداویستییهکانی ناو مال، پۆشاک، هۆیهکانی گواستنهوه

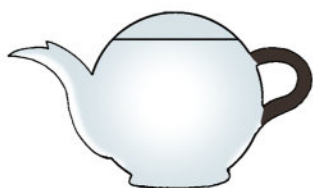
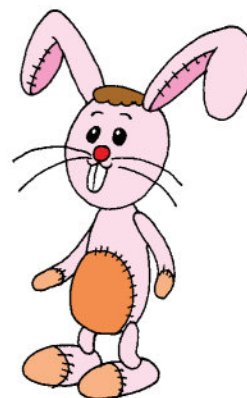
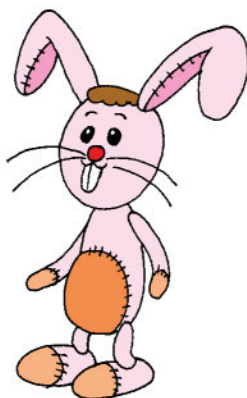
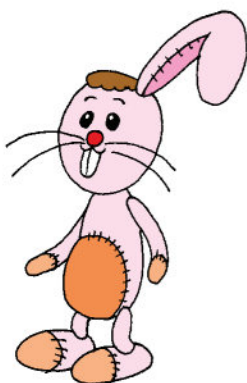
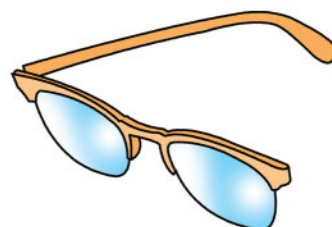
وینہی نامۆ

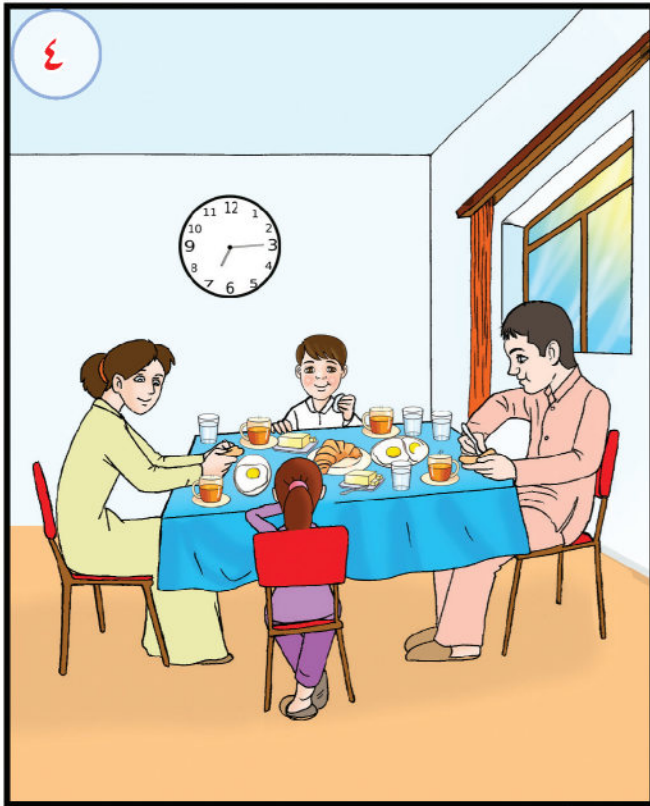
وینہی جیاواز

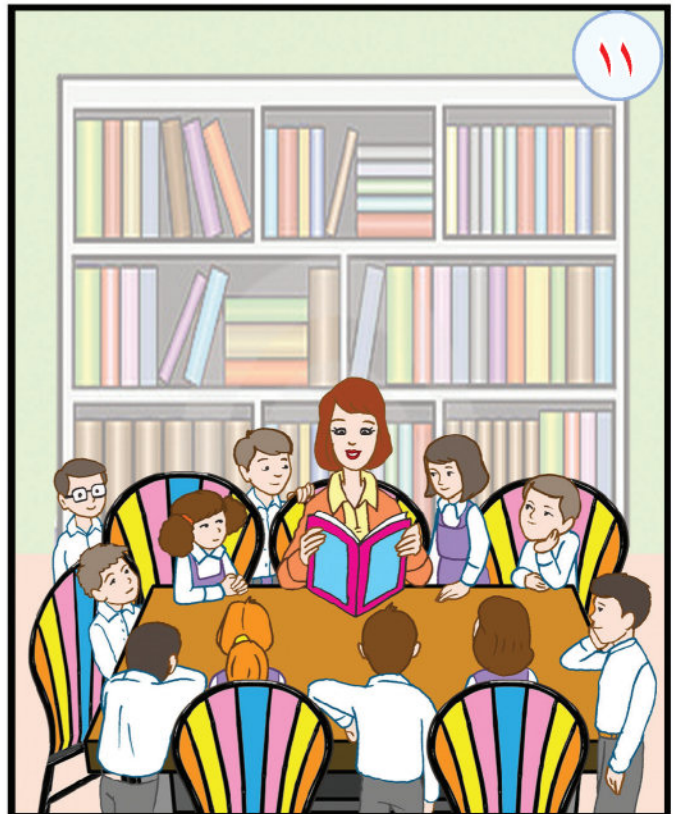
دیارکردنی ویّنه‌ی ناته‌واو

دارا و پەری

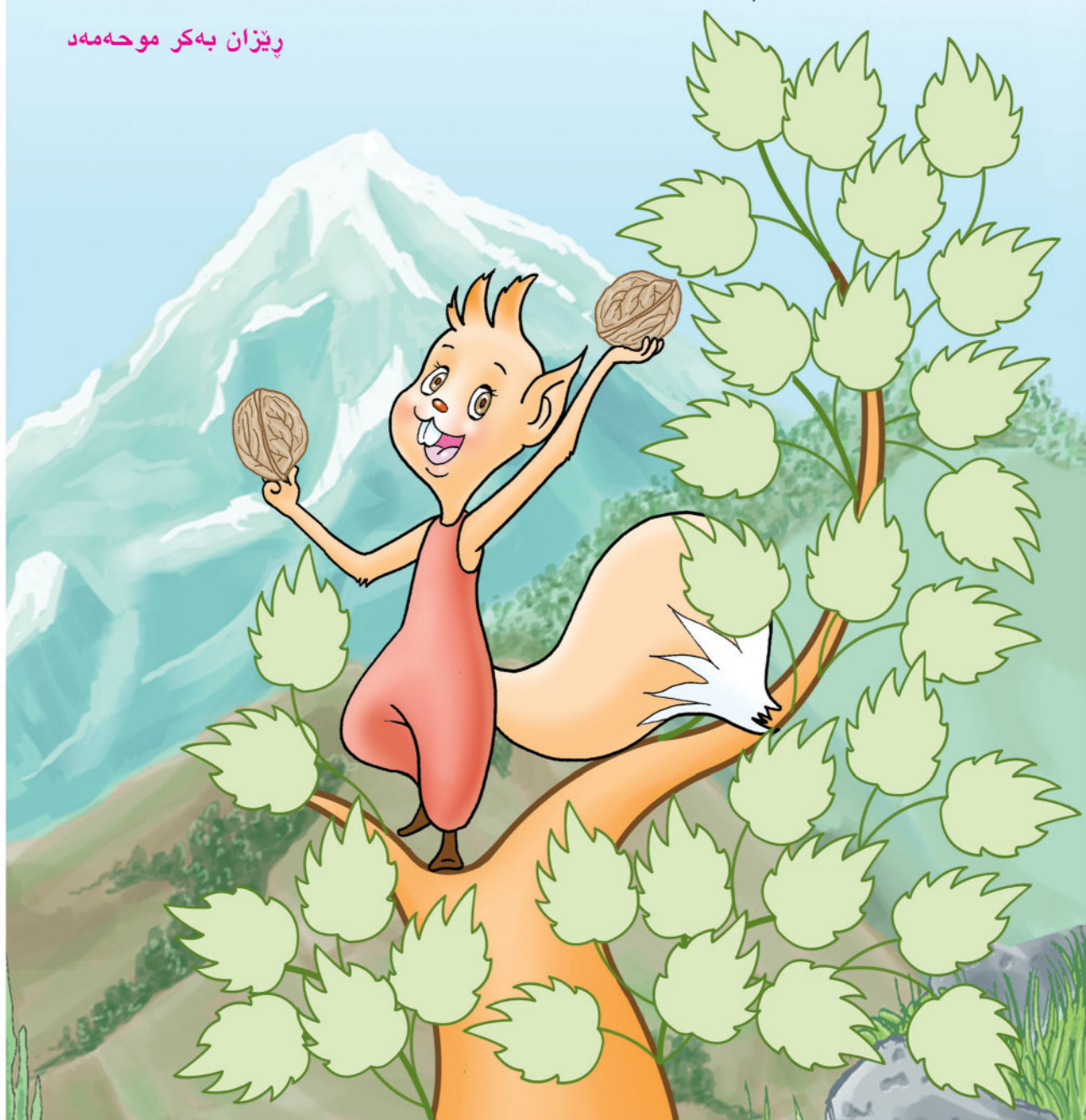

سمۆره

له ناو پۆليشدا پيمه
خنجيله و ئيسك سووكه
له دهرسا زور ئازا بن
جوان فيرمان دهكات پيتيك
هينده كارا و چاپوكه
خوشمان دهويي وهك چاومان

ريزان بهكر موحهمههه

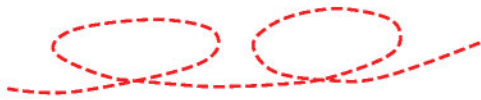
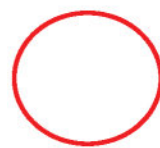
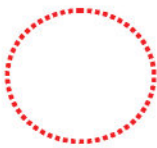
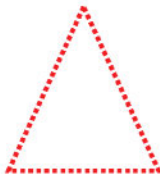
سمۆره يهك هاورييمه
زور وريايه و بچوكه
پيمان دهليت وريا بن
ههرجاره و به بابهتيك
به لاشه چهند بچوكه
سوپاس بو تو هاوريي گيان

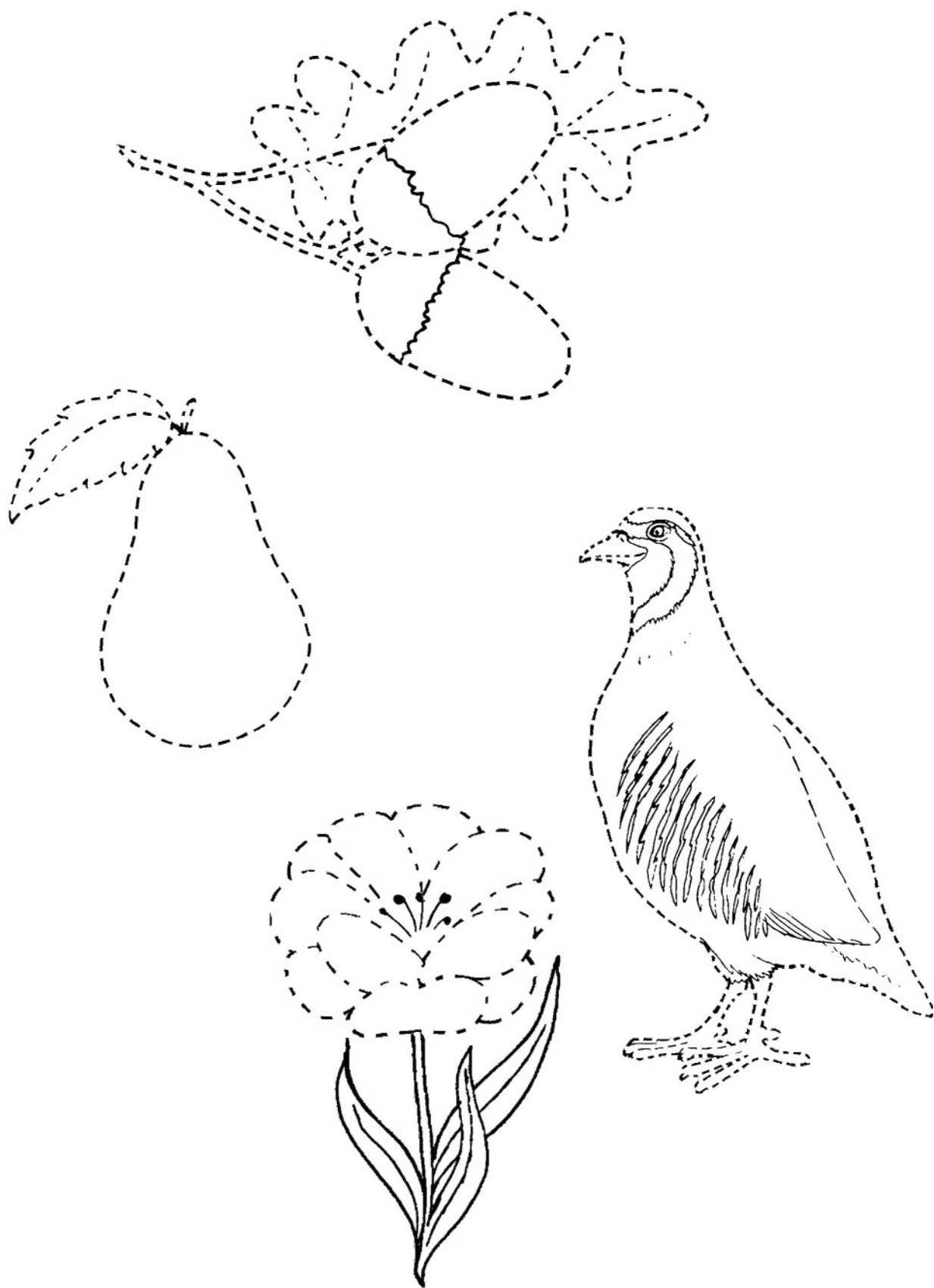

چۆن پېنوس بە دەستەوہ دەگرین.

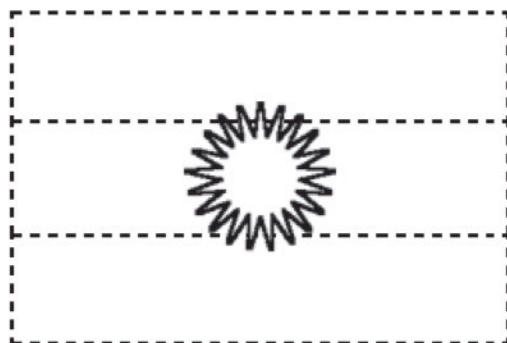

تۆخ بکهوه.

ناوی ږهنگه کانی ئالا بلی، توخ بکه وه، ږهنگ بکه.

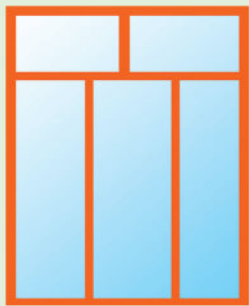
وانه‌ی ۱

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

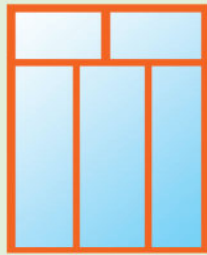
بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی / د / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

د ئامه د ئامه

ناوی وینهکان بلی.

ئهم وشهیهی (د) ی تیدایه، به چهماوهیهک دهوربده.

دهرگا

په نجهره

په رده

ئامه د

(د) بخه ره ناو چهماوهیهک.

کیسه ل

په رده

دهم

زهرد

ده لیم.

د

د

د

پیتی (د) دەنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

ئامه ۰ ئامه ۰ ئامه ۰ ئامه ۰

Handwriting practice lines with dotted letters and arrows for tracing.

من قوتابخانهی خۆم
خۆشدهویتی.

چالاکی (۲)

رہنگہ کانیاں ببینہ و بلی.

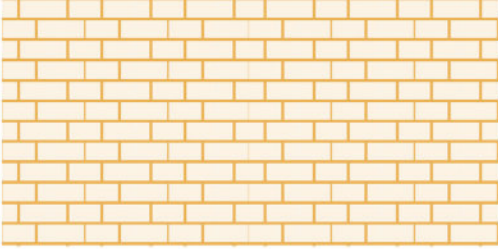
چالاکی (۳)

(د) بدۆزهوه، نیشانهی بکه.

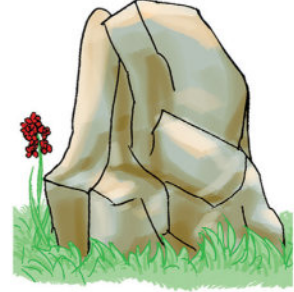

چالاکى (۴)

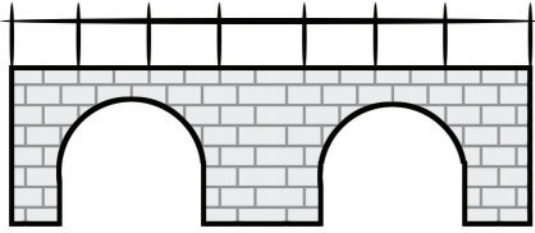
ناوى ويىنه كان بلى، پىتى (د) بنووسه.

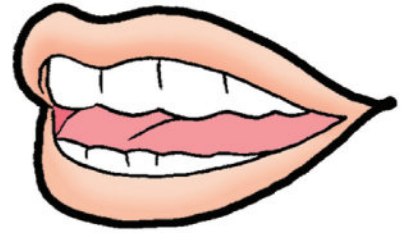
يوار.....

بهەر.....

پر.....

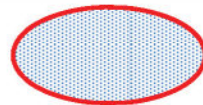
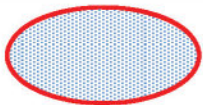
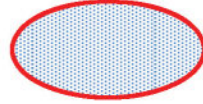
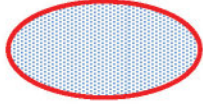

هە.....

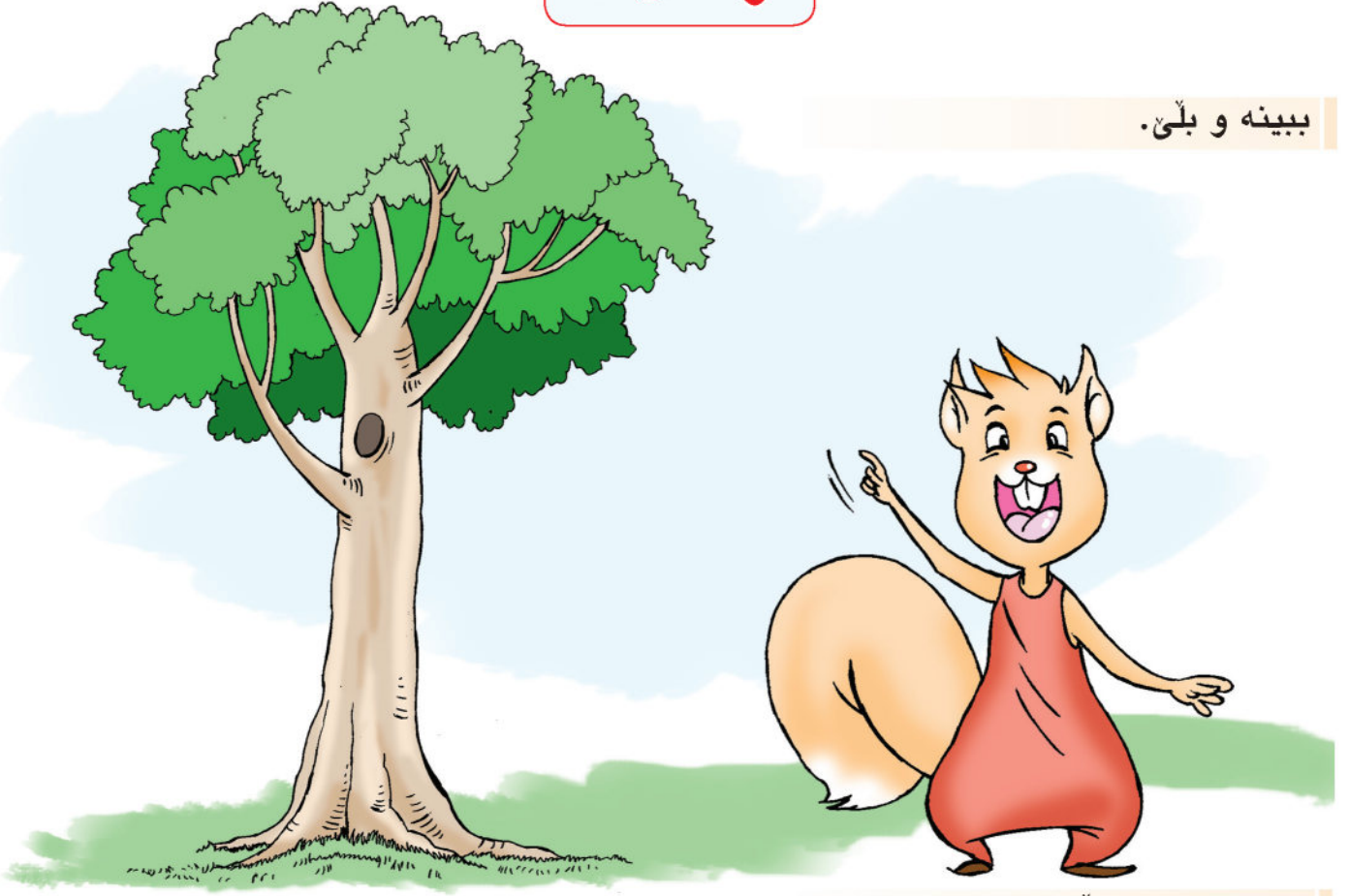
چالاکی (۵)

نیشانه‌ی (✓) یان (x) دابنئ.

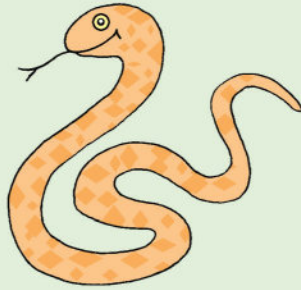
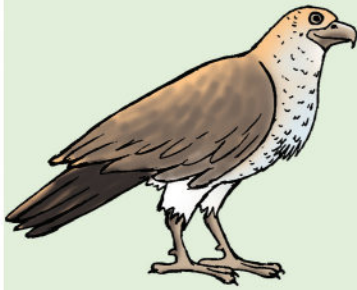
وانه‌ی ۲

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی /ر/ یان تێدایه رهنگ بکه.

جياکردنه وه (پووته لکردن)

دار دا ر

ناوی وینه کان بلی.

ئه م وشه یه ی (ر) ی تیدایه ، به چه ماوه یه ک ده ورده .

باز

مار

باران

دار

(ر) بخه ره ناو چه ماوه یه ک .

قاز

کۆلاره

دیوار

گرد

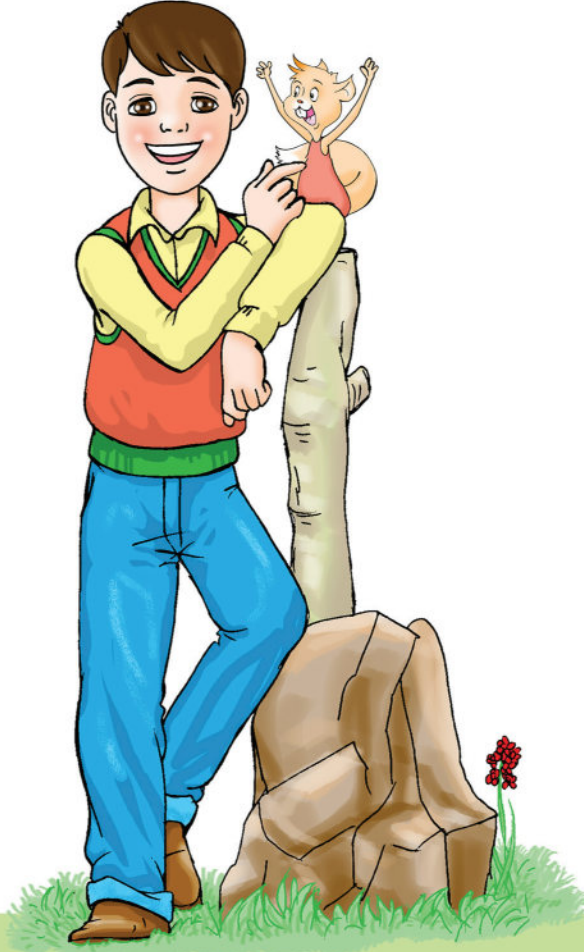
ده لیم .

ر

ر

ر

دارا

ا

دا

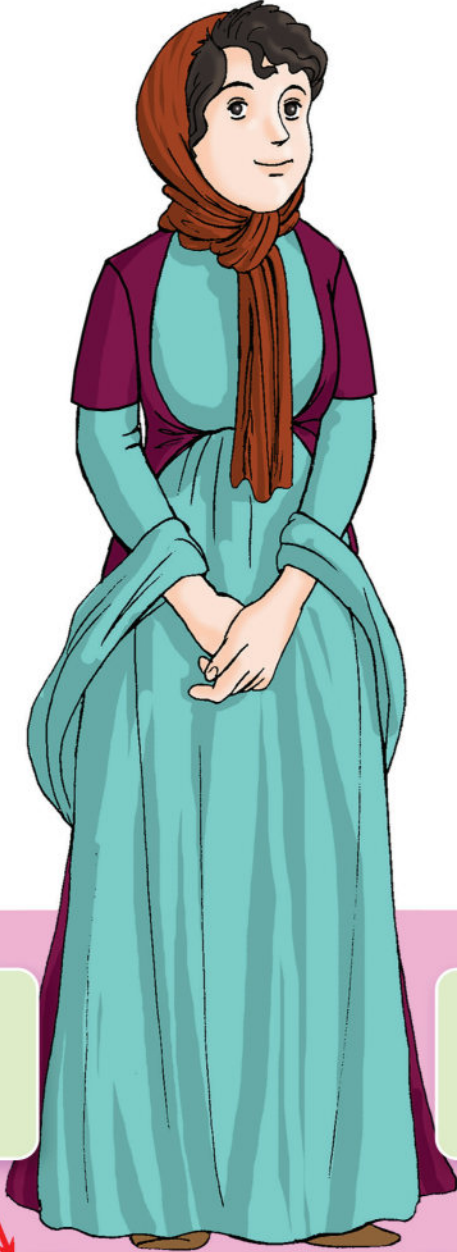
ا

ر

ا

د

داده

ده

دا

ه

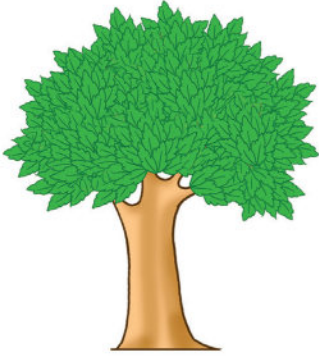
د

ا

د

پیتی (ر) دەنوسم:

چالاکی (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنوسهوه.

دار

دار

دار

دار

ر

ر

ر

ر

ر

ر

ر

ر

دار

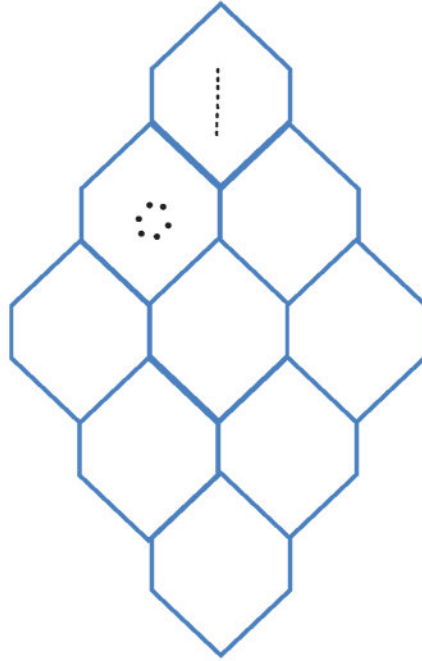
دارا

من ریز له مامۆستای

خۆم دهگرم.

چالاکی (۲)

پیتی (۱) دهنووسم. پیتی (۲) دهنووسم.

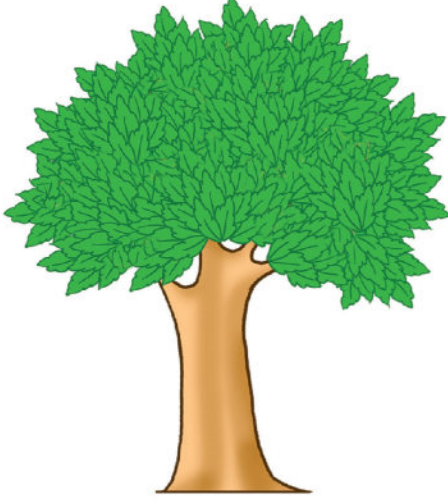
چالاکی (۳)

(۱) بدۆزهوه، نیشانهی بکه.

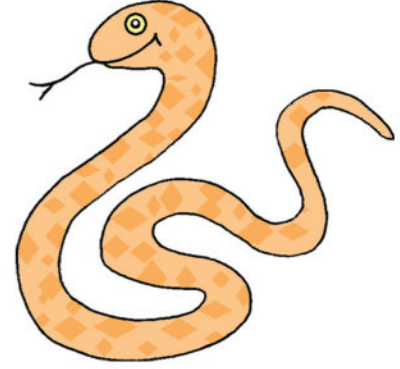

چالاکى (۴)

ناوى ويٲنه كان بلّى، پيٲى (ر) بنوسه.

دا....

ما....

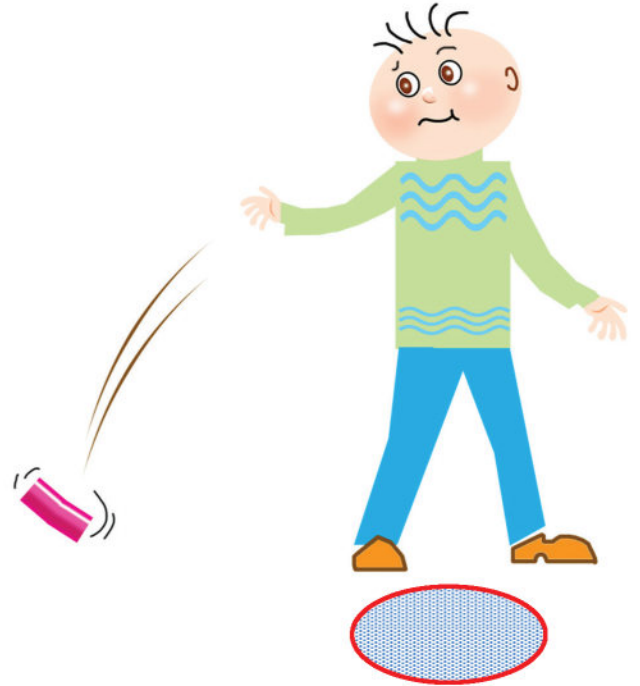
ده....گا

ب....ؤ

چالاکی (۵)

نیشانه‌ی (✓) یان (x) دابنئ.

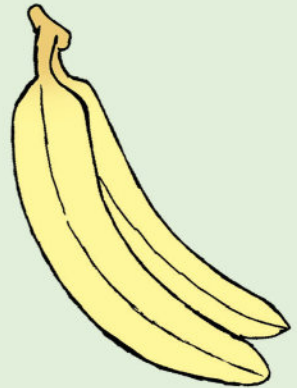
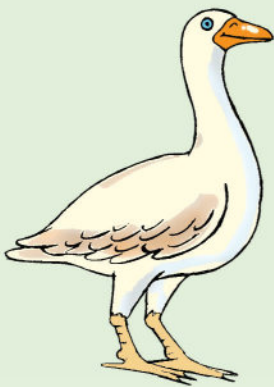
وانه‌ی ۳

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی /ز/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

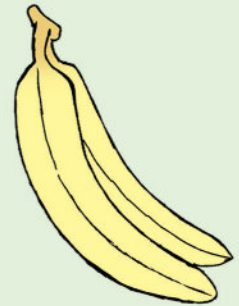

جياکردنه وه (پرووته لکردن)

مۆز مؤ ز

ناوی وینه کان بلی.

ئه م وشه یه ی (ز) ی تیدا یه ، به چه ماوه یه ک ده ور بده .

قاز

بز ن

بو ق

مۆ ز

(ز) بخه ره ناو چه ماوه یه ک .

شه قام

زان کو

وه ر ز ش

نه ورۆ ز

ده لیم .

ز ز ز

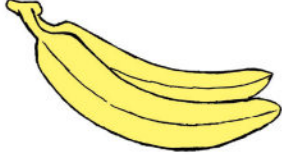
بیر خسته وه

د ر ه ا ز

ز

پیتی (ز) دهنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

مۆز

مۆز

مۆز

مۆز

ز

ز

ز

ز

ز

ز

ز

ز

زا

زه

من له گهّل هاوړيکاني

خۆم ته بام.

چالاکی (۲)

ببینه و بلی.

چالاکی (۳)

(ز) بدۆزهوه، نیشانهی بکه.

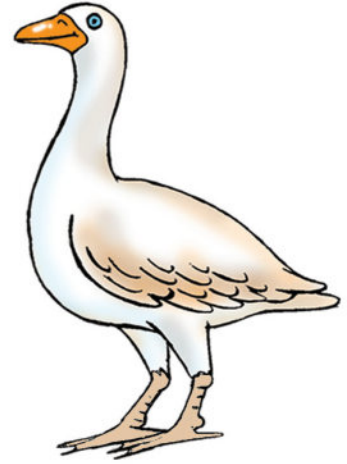

چالاکی (۴)

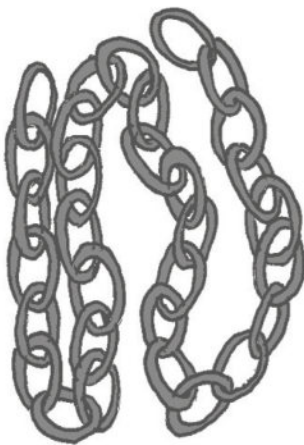
ناوی ویینه‌کان بلی، پیتی (ز) بنووسه.

با... ار

قا...

ری... ه

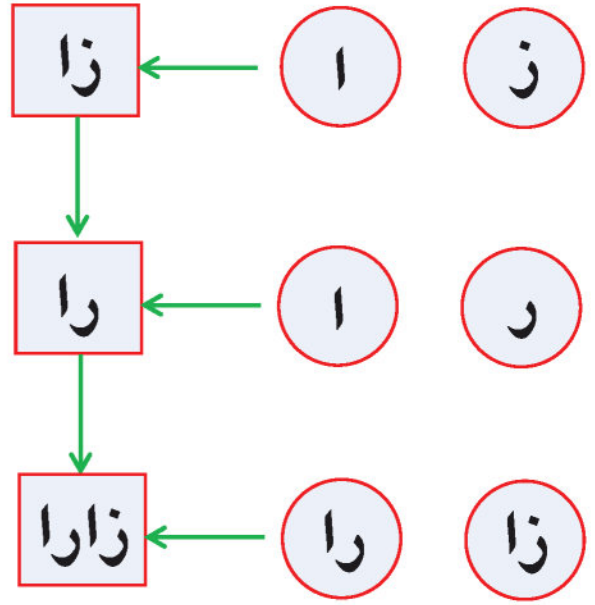
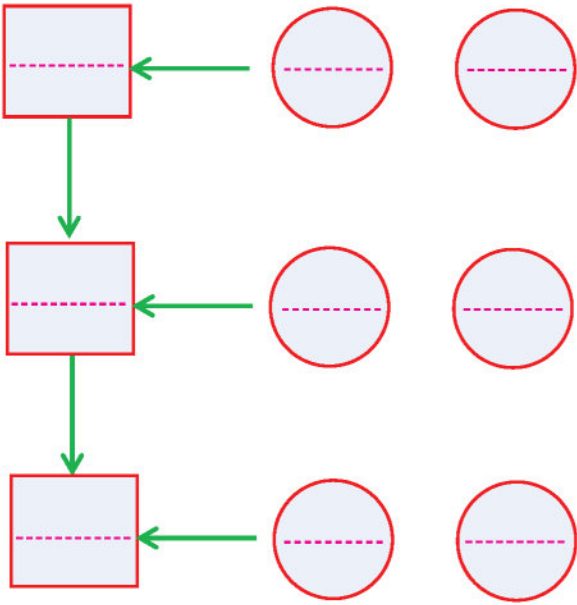

ب... ن

چالاکي (۵)

(ز، ا، ز، ا)

ليکبه، بخوينهوه.

چالاکي (۶)

بخوينهوه، بنوسهوه.

داده

زارا

زهرد

دارا

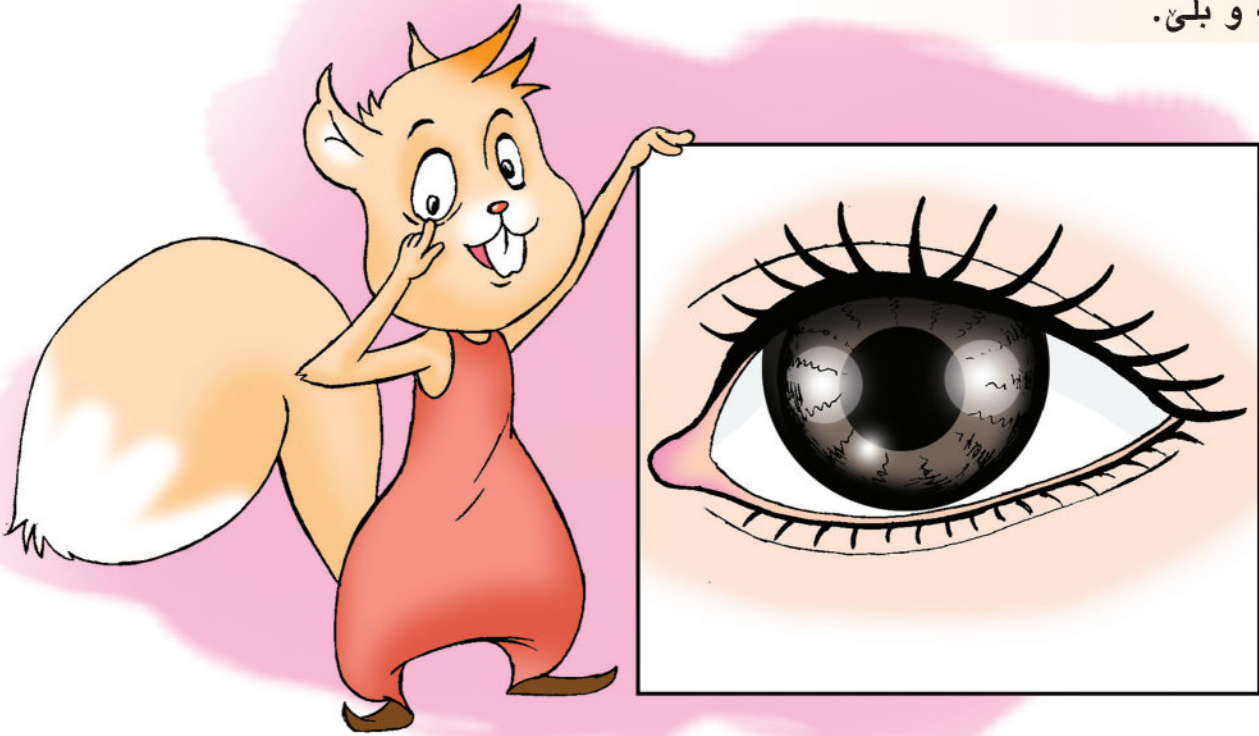
.....

.....

.....

وانه‌ی ء

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی /و/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پووته‌لکردن)

چا و چاو

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یهی (و) ی تیدایه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌وربده.

کچ

کور

کلاو

پیاو

(و) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

رئواس

پياز

که‌وهر

زه‌یتون

ده‌لیم.

و

و

و

بیر خسته‌وه

د ر ه ا ز و

پیتی (و) دەنووسم:

چالاکی (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

چا

چا

چا

چا

و

و

و

و

و

وا

وه

وهرز

وهره

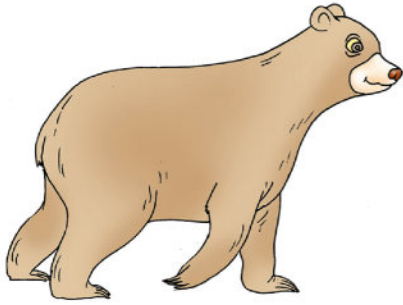
دهروازه

من لهسهر دیوار

نانووسم.

چالاکی (۲)

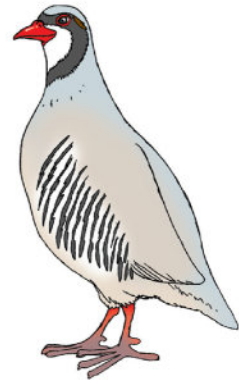
ناوی ویټنه کان بلی، پیټی (و) بنووسه.

چ.....

ک.....پ

که.....

چالاکی (۳)

(و) بدۆزهوه، نیشانه‌ی بکه.

چالاکى (۴)

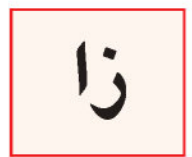
ببینه و بلی.

چالاکى (۵)

بنوسه وه، بخوینه وه.

لیکیده.

چالاکى (٦)

له ھاوريگهت پرسىار بگه.

- ١- ههفته چهند رۆژه؟
- ٢- رۆژهكانى ههفته بژمىره؟
- ٣- ئەمرو چهند شهممهيه؟
- ٤- كام رۆژ پشوووه؟

چالاکى (٧)

بخوینهوه، بنووسهوه.

زارا وهره دهرهوه.

دارا وهره دهرهوه.

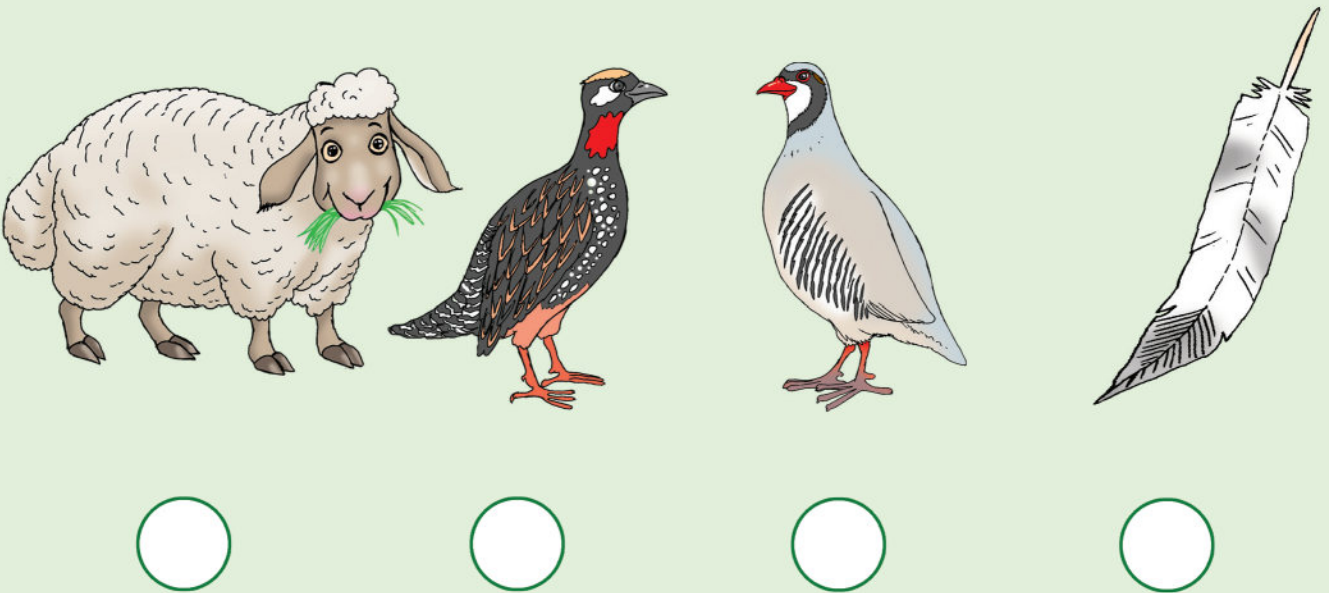
وانه‌ی ه

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی /ر/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پووته‌لکردن)

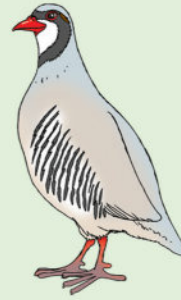
پ

مه

مه پ

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یهی (پ) ی تیدا‌یه، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

مه پ

پور پ

کهو

په پ

(پ) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

پوژ

زریان

په‌شه‌با

کریوه

ده‌لیم.

پ

پ

پ

بیر خسته‌وه

پ

و

ز

ا

ه

ر

د

پیتی (ر) دەنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

مه مه مه مه

مه مه مه مه

ر

را

ره

رهز

راز

رهوا

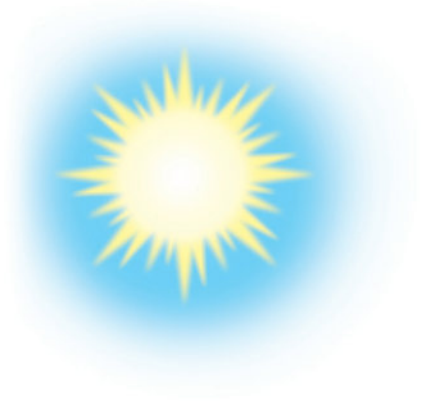
من ددانه کانم پاکو خاوین
راده گرم

چالاکی (۲)

ناوی وینه‌کان بلی، پیتی (پ) بنووسه.

کو....

وژ....

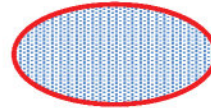
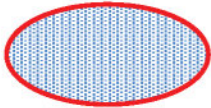
چالاکی (۳)

(پ) بدۆزه‌وه، نیشانه‌ی بکه.

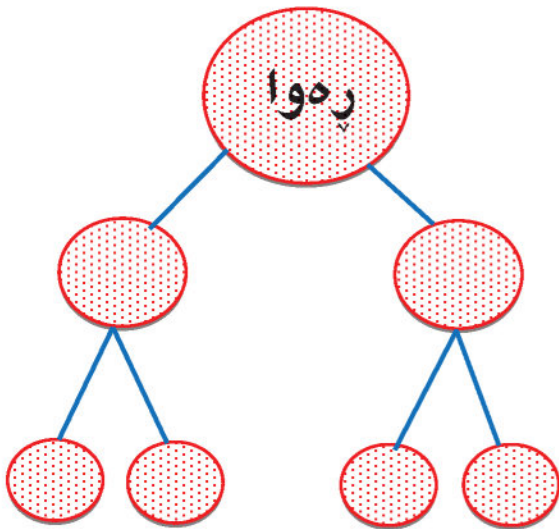
چالاکي (۴)

نیشانہی (✓) یان (x) دابنی.

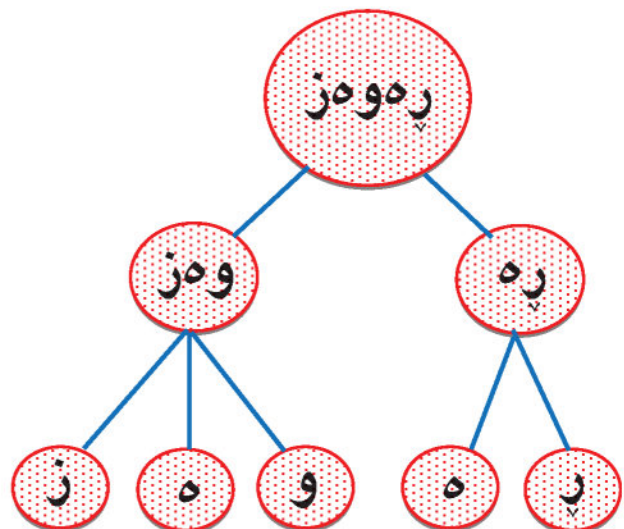

چالاکي (۵)

هه ټو هشینه وه.

بخویننه وه.

چالاکى (٦)

بخوینه وه، بنووسه وه.

ره وه ز

ره هوا

راز

ره وه ز و راز

راز و ره هوا

ره وه ز و هر ه دهره وه.

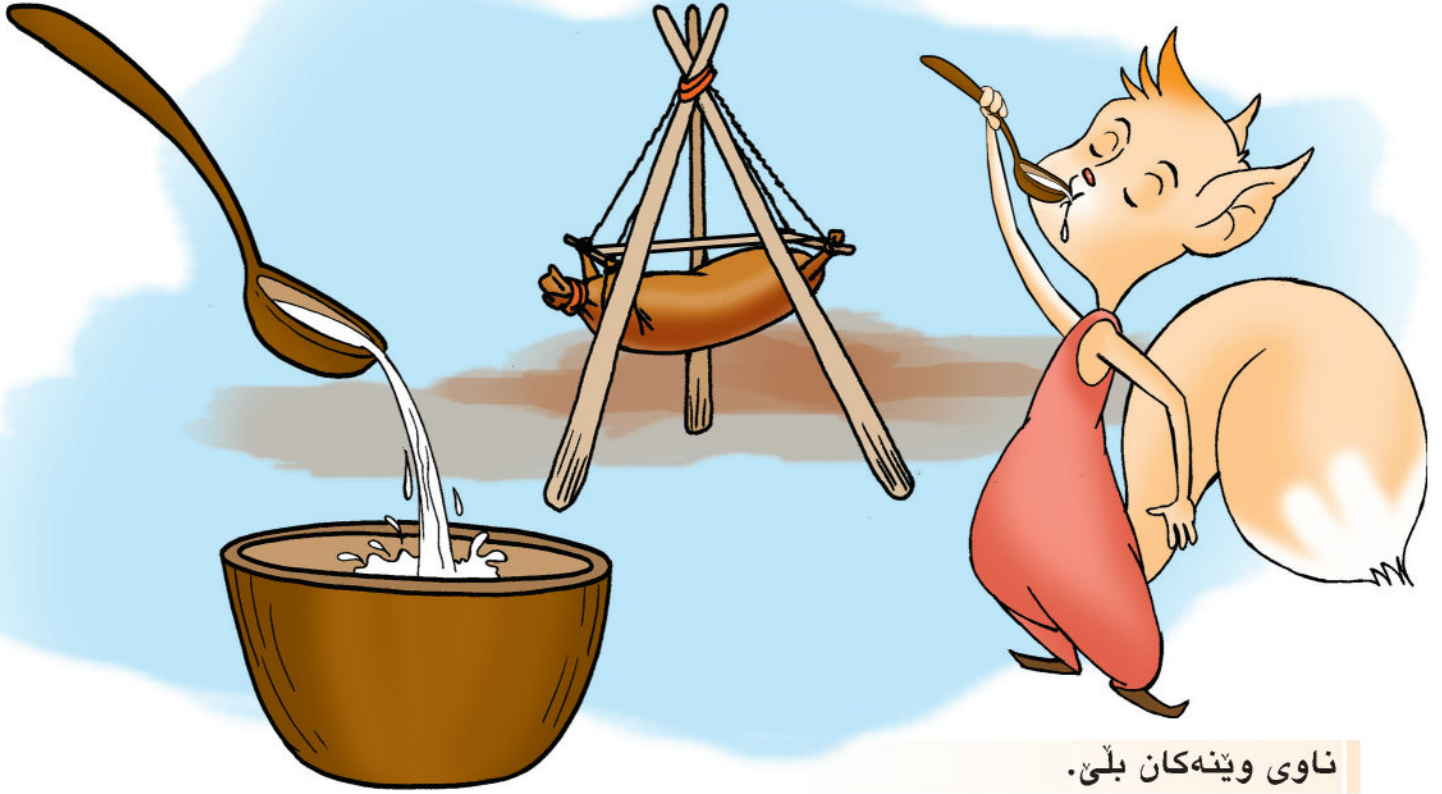
ئاكارى ئاخاوتن

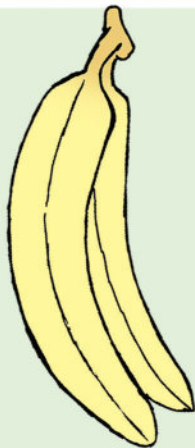
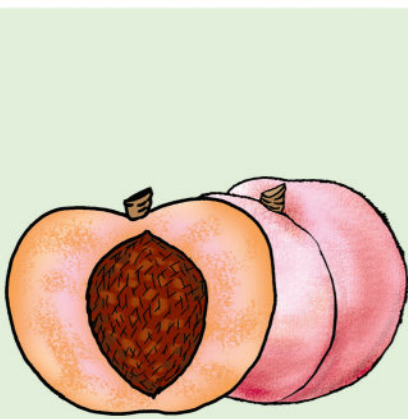
وانه‌ی ۶

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی /ۆ/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

۹

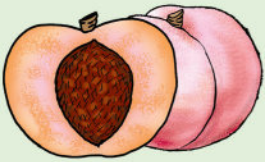

جياکردنه وه (پرووته لکردن)

دؤ د وؤ

ناوی وینه کان بلی.

ئه م وشه یه ی (وؤ) ی تیدایه ، به چه ماوه یه ک ده وریده .

۹

خؤخ

مؤز

ترئ

نؤ

(وؤ) بخه ره ناو چه ماوه یه ک.

نيسک

نؤک

تؤر

تؤپ

ده لئيم.

وؤ

وؤ

وؤ

بیر خسته وه

د ر ه ا پ و ز وؤ

پیتی (و) دەنوووسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

من درۆ ناکهه.

چالاکی (۲)

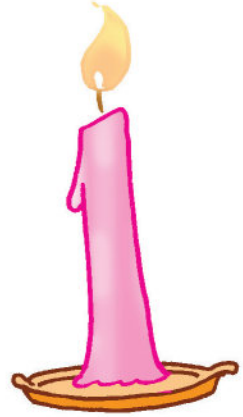
ناوی ویته‌کان بلی، پیتی (ۆ) بنوسه.

م...پ

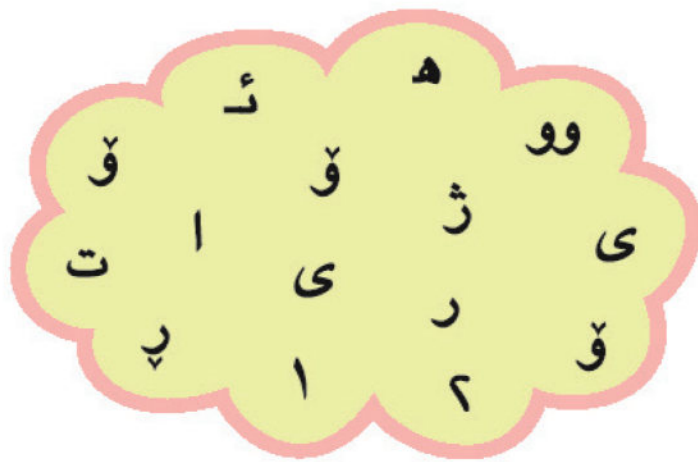
بر...

م...م

چالاکی (۳)

(ۆ) بدۆزهوه، نیشانه‌ی بکه.

چالاکى (۵)

بلى، چۆن دۇ ئامادە دەكەين؟

چالاکى (۶)

بنوسه، بخوينه وه.

ليکبدە.

پۆ زا

را زاو

ده ره وه

چالاکى (۷)

بخوینه وه، بنووسه وه.

پازاو

زۆر

پۆزا

دۆ

پازاو وهره.

دۆ زۆره.

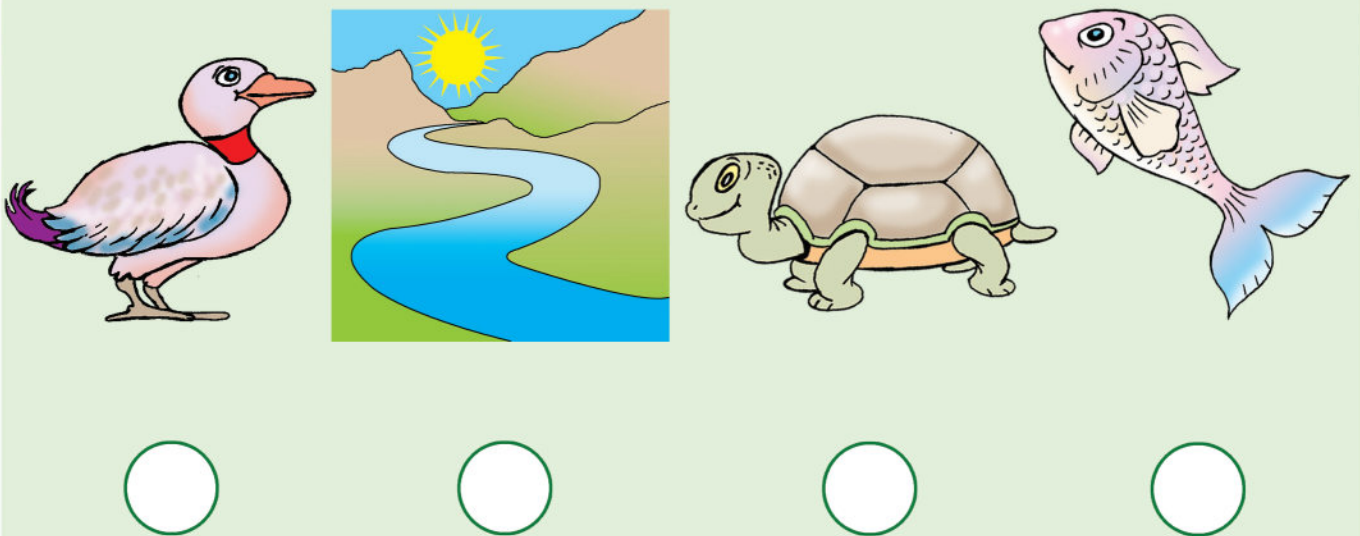
وانه‌ی ۷

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی / ی-پ / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

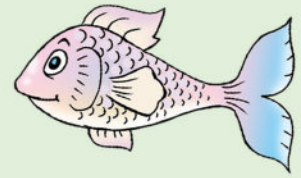
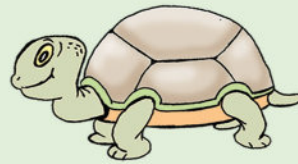
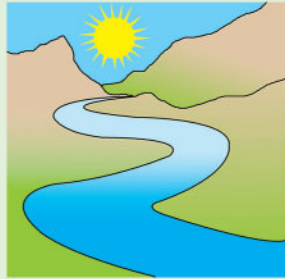
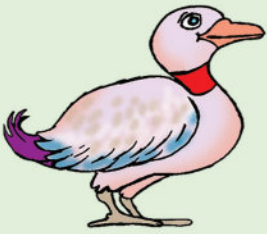

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

نه‌ی نه‌ی (ی‌پ)

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یه‌ی (ی‌پ) ی تیدایه، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

مراوی

پوبار

کیسه‌ل

ماسی

(ی‌پ) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

یاری

گۆرانی

زه‌ماوه‌ند

سیدی

ده‌لیم.

ی‌پ

ی‌پ

بیرخسته‌وه

ۆ پ و ر د ا ز ه ی‌پ

پیتی (ی ی) دەنوسم: پ

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

نهى

نهى

نهى

نهى

ى

ى

ى

ى

ى

ى

ى

ى

ى

پا

پا

په

پارى

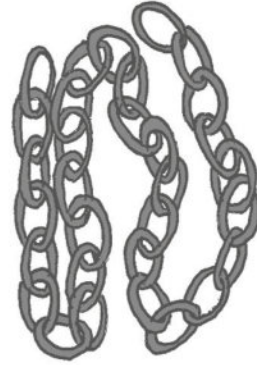
من يارمهتى دايك و باوكم دهدهم.

چالاکی (۲)

ناوی ویینه‌کان بلی، پیتی (ی ی) بنوسه، بخوینه‌وه.

د...ار...

زر...زه

چالاکی (۳)

(ی ی) بدۆزه‌وه، نیشانه‌ی بکه.

چالاکی (۴)

بخویننه وه برگه بکه.

ری	یا
----	----

یاری

--	--

یاوهر

--	--

دایه

--	--

دهریا

چالاکی (۵)

بخویننه وه، بنووسه وه.

دایه و یاوهر

یاوهر

دایه

ئێك و دو

ئێك و دو
رابه زوو

سئ و چوار
بكه غار

پینج و شهش
گولا گهش

هفت و ههشت
چومه گهشت

نهه و دهه
خویندنگهه

پیر خدر سلیمان

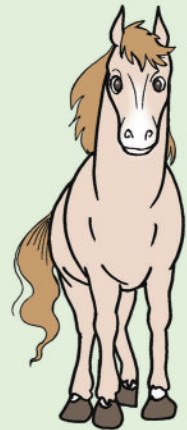
وانه‌ی ۸

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی /ئ/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

ئاو ئااو (ئا)

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یه‌ی (ئا) ی تیدایه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌وربده.

ئاالا

ئااگر

چیا

ئه‌سپ

(ئا) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

ئه‌ستیره

هه‌تاو

ئاالا

ئااسمان

ده‌لیم.

ئا

ئا

ئا

بیر خسته‌وه

ۆ ز ا ر و ه پ ی ئ

پیتی (ئ) دەنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

ئاو ئاو ئاو ئاو

ئاو ئاو ئاو ئاو

ئاو

ئاو

ئاو

ئاو

ئاو

ئاو

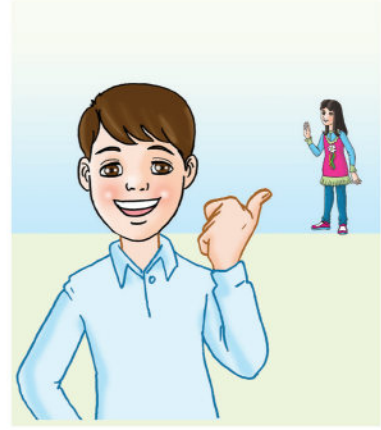
ئاو سەرچاوهی ژيانه.

چالاکى (۲)

ناوى ويته كان بلى، پيتى (ن) بنوسه، بخويته وه.

هوه....

هو....

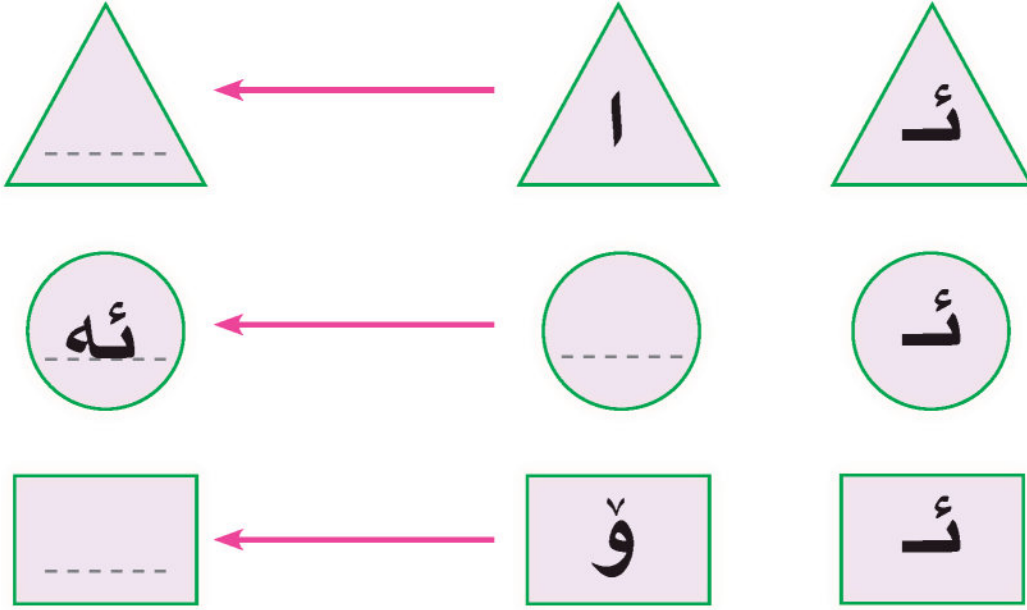
چالاکى (۳)

(ن) بدوزه وه، نيشانهى بکه.

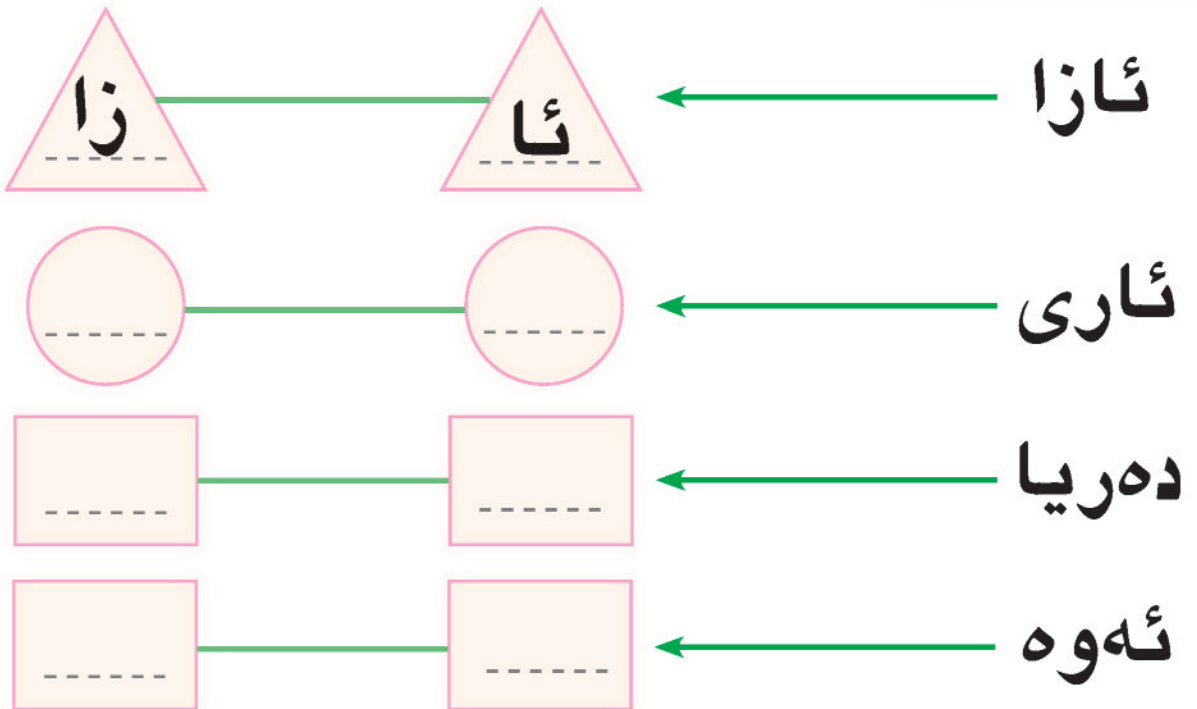
چالاکى (۴)

ليکبدە، برگه بخوینهوه.

چالاکى (۵)

بخوینهوه، برگه بکه.

چالاکى (۶)

بىيىنە، بلى.

بخويىنەوہ.

دەريا

– ئارى، ئارى وەرہ.

ئەوہ دەريايە.

– ئۆي! ئاوي دەريا زۆرہ.

بنوسەوہ.

ئاوي دەريا زۆرہ.

ئارى وەرہ.

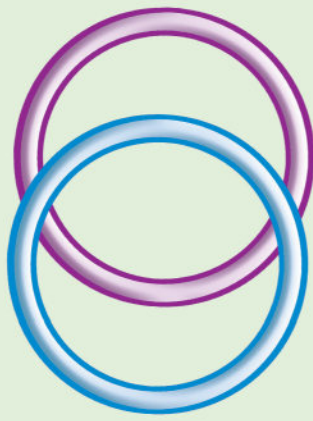
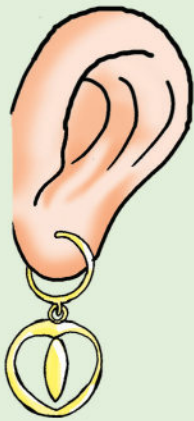
وانه‌ی ۹

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی / ن ن / یان تێدایه رهنگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

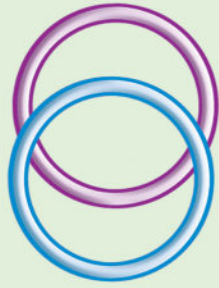
نان نا ن (ن ف)

ناوی وینه‌کان بلّی.

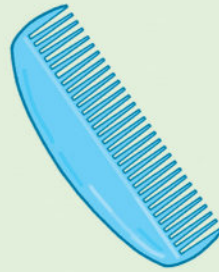
ئه‌م وشه‌یه‌ی (ن ف) ی تیدایه ، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

گواره

بازن

شانه

ئاوینه

(ن ف) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

لیو

ددان

گه‌نم

برنج

ده‌لیم.

ن ن ن

بیرخسته‌وه

و د ز ا ر و ه پ ئ ی ی ن ف

پیتی (ن ن) دهنووسم: (ن)

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

نا

نا

نا

نا

ن

ن

ن

ن

ن

ن

ن

ن

ن

نا

نا

نه

نان

دهستياكى رهوشتيكى جوانه.

چالاکی (۲)

ئەمانە چى دەكەن؟ پىتى (ن ن) بنوسە ، بخوئنه وه .

پ...پ...

ئاودا....

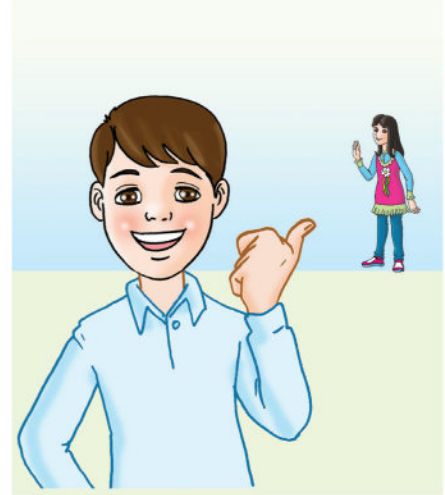
چالاکی (۳)

(ن ن) بدۆزه وه ، رهنگ بکه .

چالاکی (۴)

(نہو، نھوان) له شوینی راست دابنی.

چالاکی (۵)

برگه گونجاوهکان بهیهک بگهیهنه.

زن

نهو

روژ

زا

نا

با

چالاکي (٦)

وشه دروست بکه، بخوینه وه، بنووسه.

دا

را

و

ده

یه

نا

ن

و

رین

زه

چالاکى (۷)

بخوینه وه، بنووسه وه.

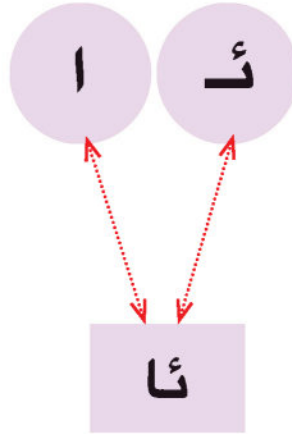
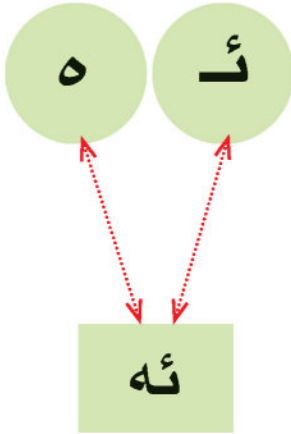
نو

نانه وا

نه ورۆز

زانا نانه وایه.

زانا

أ = ا + و = ئا

ه = و + ه = هـ

هـ = ن + ا + و + ه = نهوان

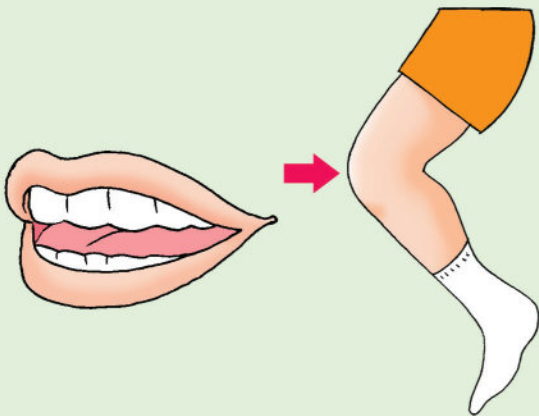
وانه‌ی ۱۰

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی /ژ/ یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

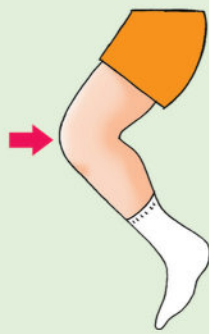
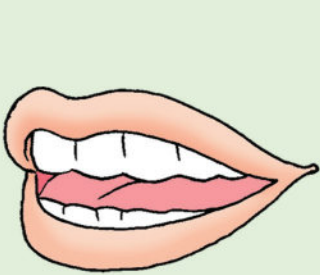
ژ

رۆ

رۆژ

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یه‌ی (ژ) ی تیدا‌یه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌وربده.

دهم

ئه‌ژنو

قژ

برژانگ

(ژ) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

میوژ

زارا

په‌رژین

ژوور

ده‌لیم.

ژ

ژ

ژ

بیرخستنه‌وه

ژ

ن

پ

ه

و

ر

ا

ز

ۆ

پیتی (ژ) دەنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

پۆژ

پۆژ

پۆژ

پۆژ

ژ

ژ

ژ

ژ

ژ

ژا

ژه

پۆژ

ئەژنۆ

ژیان

من کاتى خۆم بهفیرۆ نادم.

چالاکى (۲)

ناوى ويٺه كان بلى، پيتى (ڙ) بنوسه، بخويٺه وه.

...پ...ک

...ق

ر...ان

چالاکى (۳)

(ڙ) بدوڙه وه، رهنگ بکه.

ر	ڙ	و	ن
ڙ	ڙ	ک	پ
ى	ن	ا	ه
و	ء	پ	ڙ
ڙ	ا	ى	پ

چالاکی (۴)

ببینه، بلی.

بخوینهوه.

ژیان و ئەژی

دارا و زارا وەرن.

ژیان و ئەژی دار ئاو دەدەن.

بنووسهوه.

ژیان و ئەژی دار ئاو دەدەن.

بَلِّينَ بَهْلَى

منداآن گویتان لییه
من ئەو پەيامەم پییه

لە ئیستاوه که وردن
هەر کەسێ بانگی کردن

لە وهلاما وشیار بن
بەریزهوه دیار بن

ژییری خۆتان بنوینن
(بەلێ) بەکار بهینن

حاتەم باتاسی

وانه‌ی ۱۱

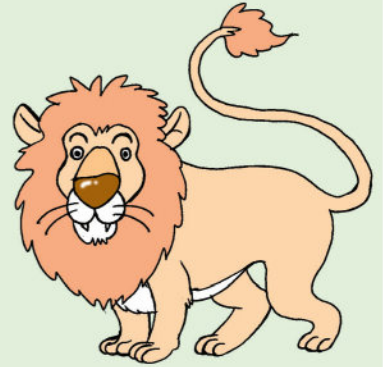
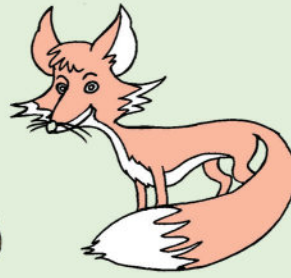
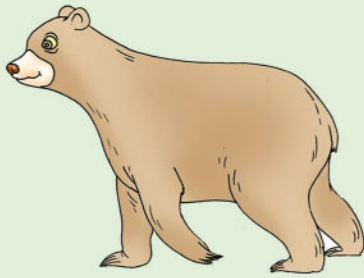
ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر نه‌م وینه‌ی ده‌نگی / **ی** / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

۴

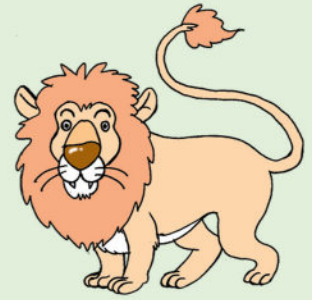
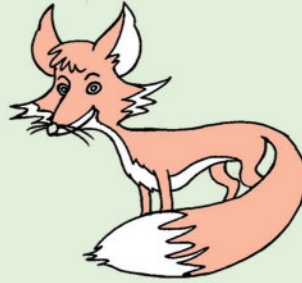
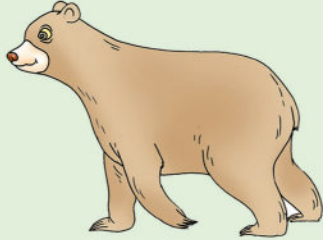
جیاکردنه وه (پووته لکردن)

دی د ی (ی ی)

ناوی وینه کان بلی.

ئه م وشه یه ی (ی ی) ی تیدایه ، به چه ماوه یه ک ده ور بده.

س

سی

ورچ

ریوی

شیر

(ی ی) بخه ره ناو چه ماوه یه ک.

هه ولیر

بوکان

ئاگرئ

زیوی

ده لیم.

ی ی ی ی

بیر خسته وه

پ و ز و ن ن ر ی ی

پیتی (ی ی) دەنوسم: پ

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

د

د

د

د

د

د

د

د

ی

ی

ی

ی

ی

پ

پ

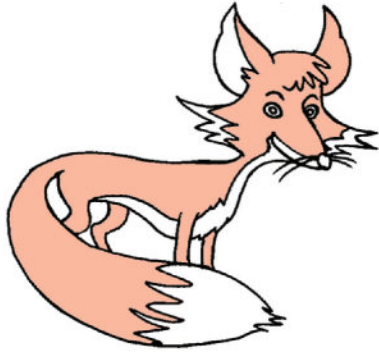
پ

پ

ئاووھەوای دئیە کەمان خۆشە.

چالاکی (۲)

ناوی وینہکان بلی، پیتی (ی ی) بنووسه، بخوینہوه.

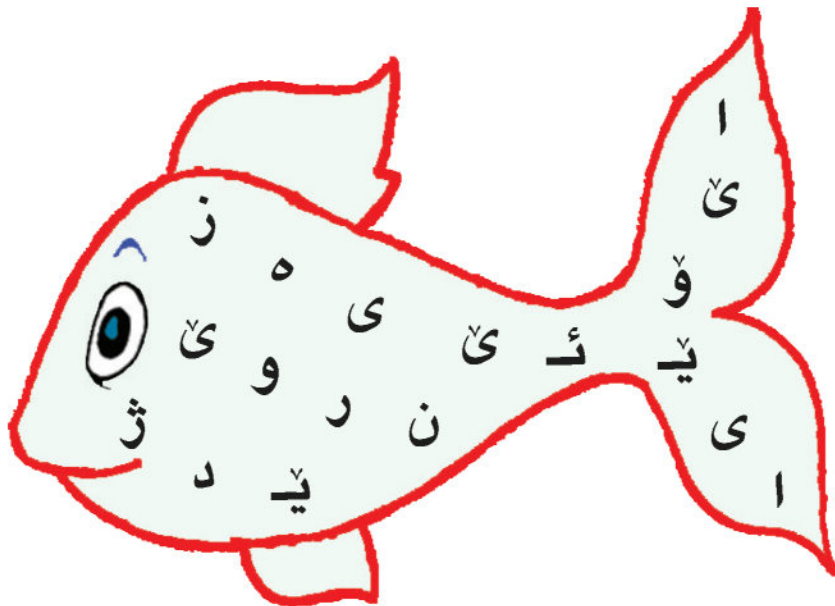
پ...وی

و...نه

چالاکی (۳)

(ی ی) بدۆزهوه، دهوربده.

چالاکى (۴)

بنوسه، بخوئنه وه.

ليکبه.

.....

هَ + ئِی

.....

نِی + دِوی

.....

وی + رِی

چالاکى (۵)

بخوئنه وه، برگه بکه، پیته کان بنوسه وه.

وئنه

ئيواره

چالاكى (٦)

ببينه ، بلى .

بخوينه وه .

رى

ئەوه رىيە .

ئەوه رىيى دىيە .

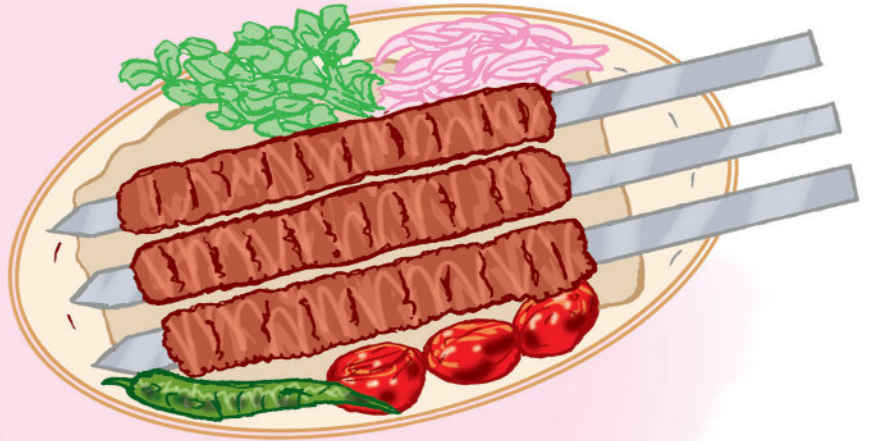
ئەو دىيە دارى زۆرە .

بنوسە وه .

ئەو دىيە دارى زۆرە .

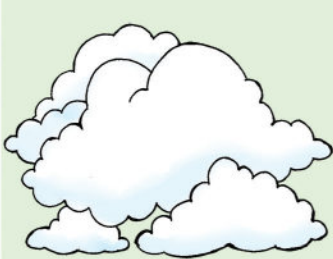
وانه‌ی ۱۲

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر نهم وینانه‌ی دهنگی / ب ب / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه وه (پووته لکردن)

که باب که با ب (ب ب) (ب ب)

ناوی وینه کان بلّی.

ئه م وشه یه ی (ب ب) ی تیدایه ، به چه ماوه یه ک ده وریده.

ههور

باران

به فر

با

(ب ب) بخه ره ناو چه ماوه یه ک.

مریشک

بولبول

که له باب

بزن

ده لیم.

ب ب

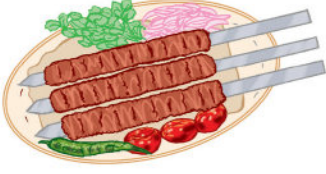
ب ب

بیر خسته وه

ه ن ن ی ا ژ پ ئ و و ب ب

پیتی (ب ب) دهنوسم **ب** **ب**

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

کهباب کهباب کهباب کهباب

ب ب ب ب

ب

ب ب ب ب

با

با

به

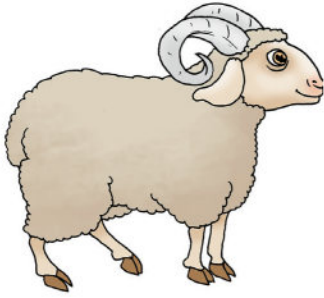
کهباب

پاروی بچوک قوت ددهم،

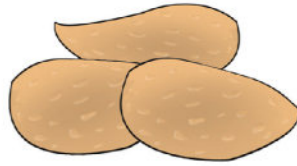
ئهوسا پاروی تر دهکهه.

چالاکی (۲)

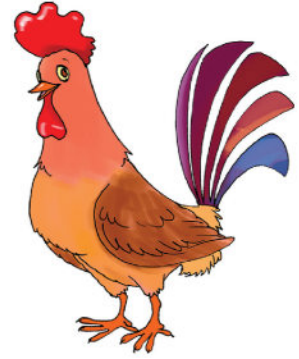
ناوی وینه‌کان بلی، پیتی (ب ب) بنووسه، بخوینه‌وه.

.....ه‌ران

.....اوی

.....ا که‌له

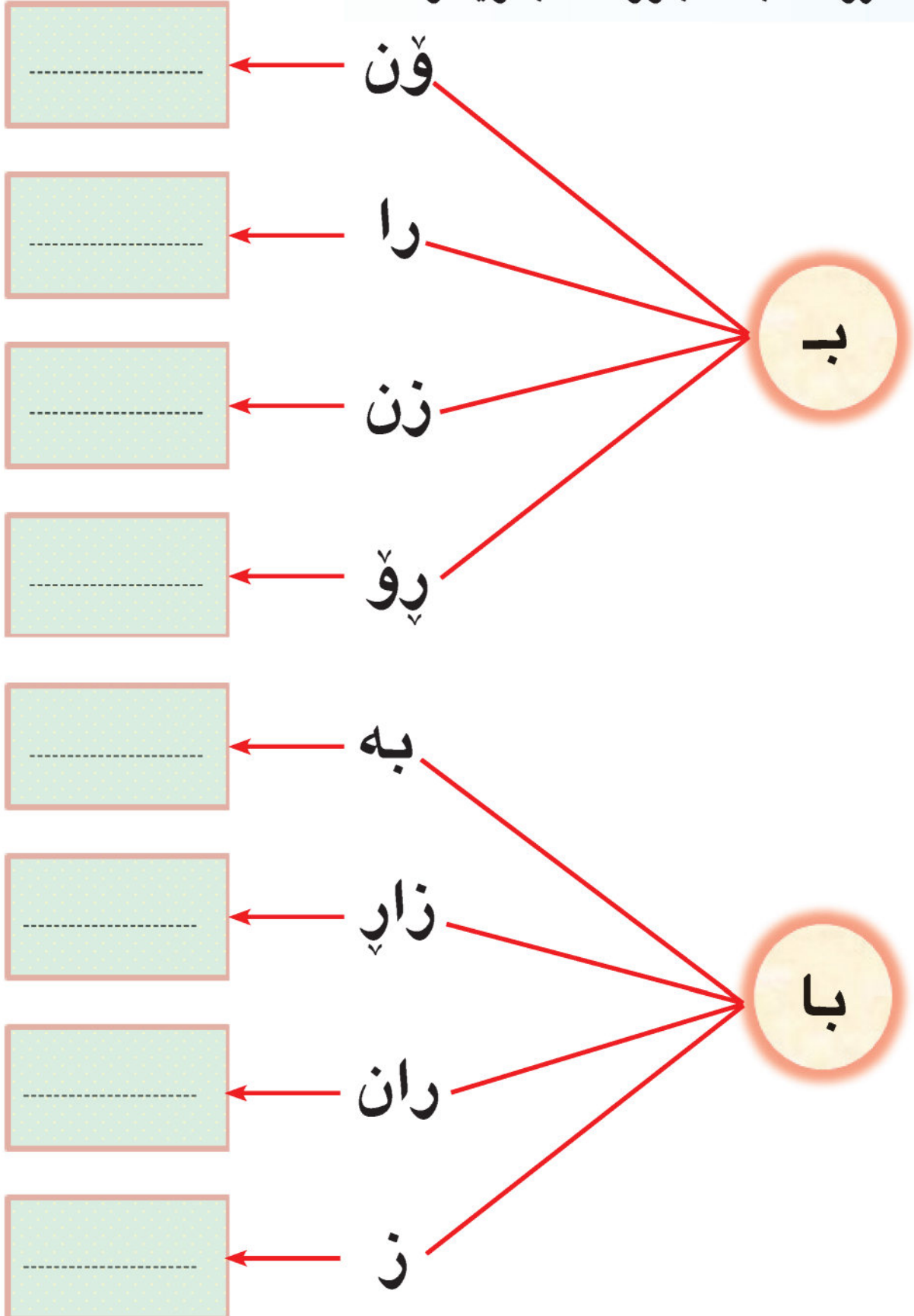
چالاکی (۳)

(ب ب) بدۆزه‌وه، نیشانه‌ی بکه.

چالاکى (۴)

وشه دروست بکه، بنووسه، بخوینهوه.

چالاکی (۵)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

بزن

زارا: بابہ پروانہ، ئەو بہرانانہ!

بابہ: زارا ئەوانہ بہران نین، ئەوانہ بزنن.

بنوسه وه.

بزن

پروانہ

بابہ

وانهى ۱۳

ببينه و بلى.

ناوى وينهكان بلى.

بازنهى ژير نهى وينانهى دهنگى / سس / يان تىدايه رهنگ بكه.

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

رِیَوا س رِیَوا س (س س)

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یه‌ی (س س) ی تیدایه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌وربده.

پیشمه‌رگه

پولیس

ئه‌فسه‌ر

سه‌رباز

(س س) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

هه‌رمی

سه‌به‌ته

سیو

گیلاس

ده‌لیم.

س س

س س

بیرخسته‌وه

ر ه و ژ ا ی ی ن س س

پیتی (س س) دەنوو سم: **س** **س**

چالاکى (۱)

تۆخ بکه وه، بخوینه وه، بنووسه وه.

پيئواس پيئواس پيئواس پيئواس

سس سس سس سس

سس

سس سس سس سس

سس

سا

سه

پيئواس

من يارمه تي مروقي پير دهدهم.

چالاکی (۲)

ناوی وینه‌کان بلی، پیتی (س س) بنووسه، بخوینه‌وه.

ده...ت

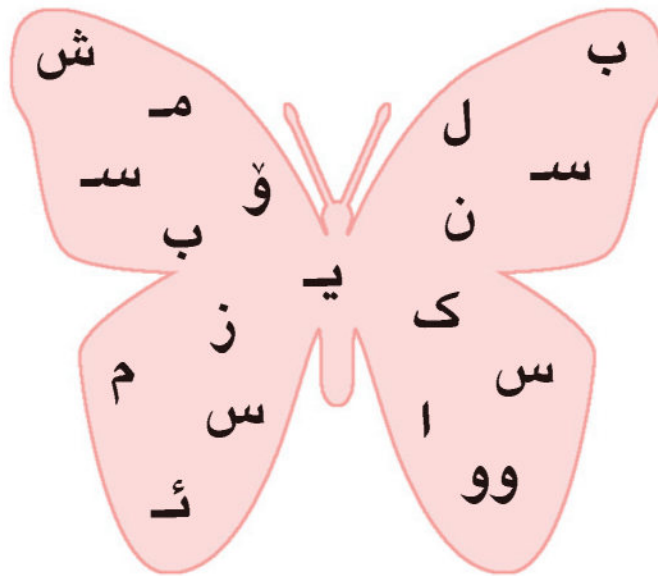
ی...

هر...

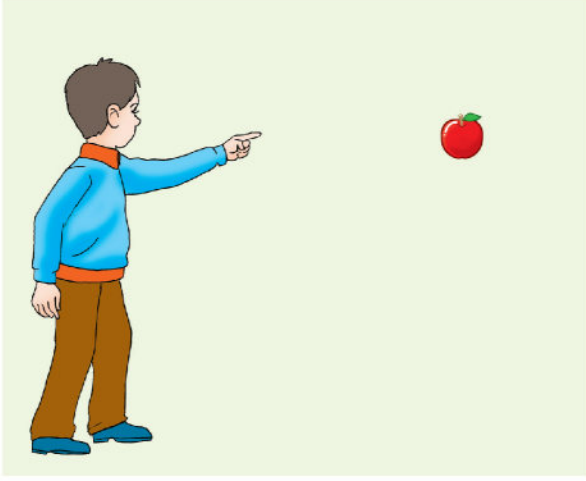
چالاکی (۳)

(س س) بدۆزه‌وه، ده‌وربده.

چالاکى (۴)

بروانه، بلى، بنوسه.

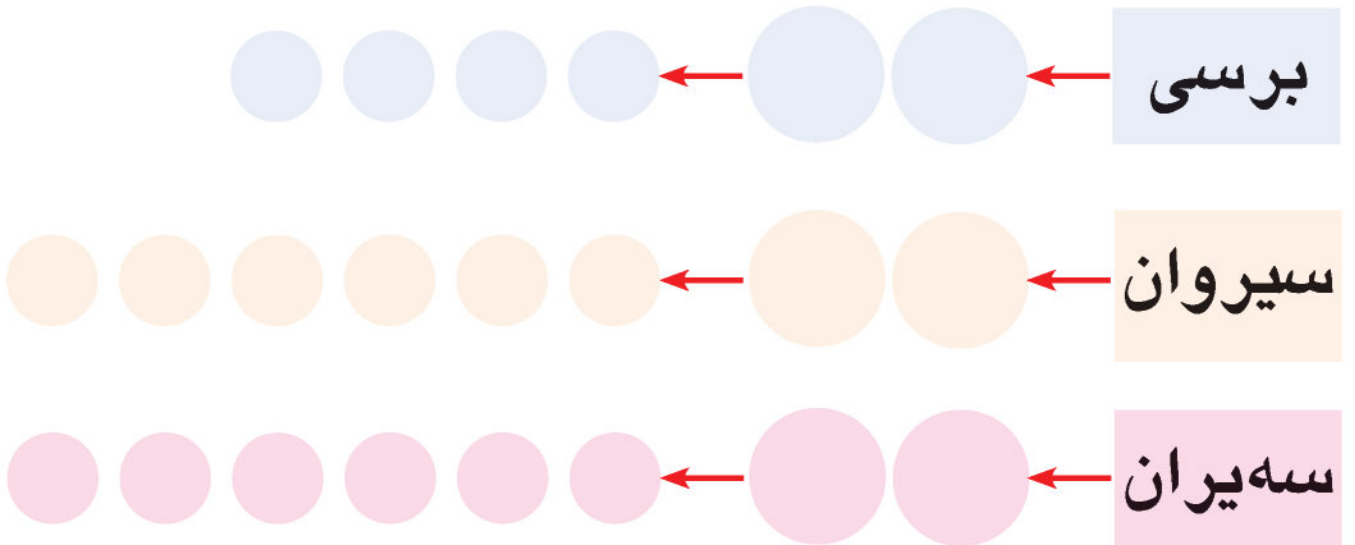
ئهوه.....ه.

ئهمه.....ه.

چالاکى (۵)

برگه بکه، پیتهکان بنوسه.

چالاکى (٦)

بخوینه وه، بنووسه وه.

ئهوان بو سهيران دهرون.

سوران و سيروان بران.

شاری یاری

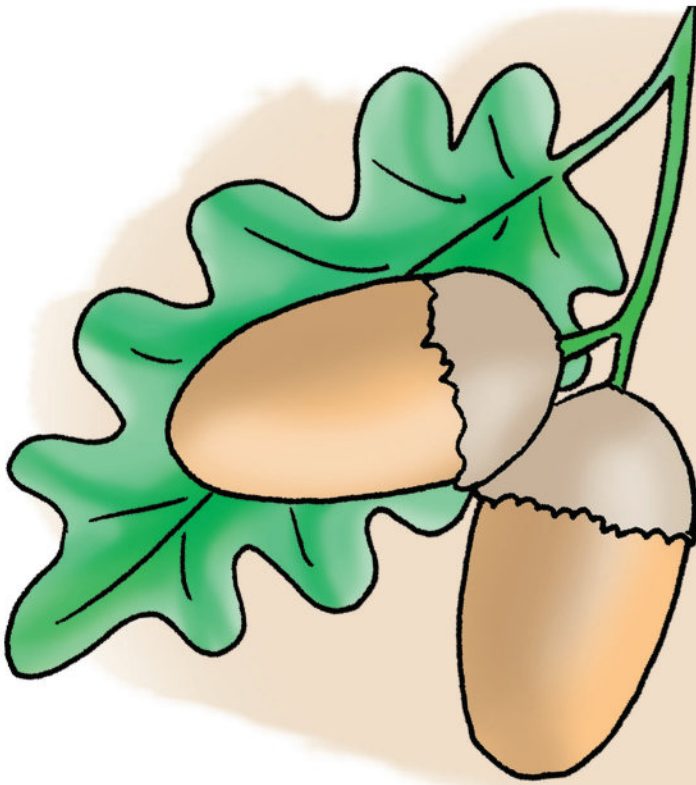
وا دیم
هه قال.

دارا دارا
وه ره.

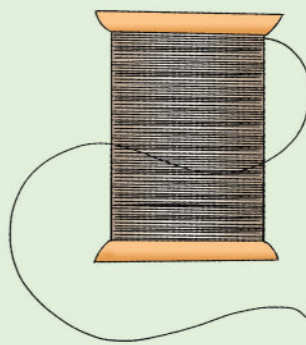
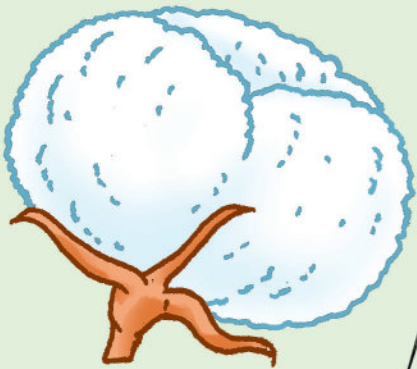
وانه‌ی ۱۴

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی /وو/ یان تێدایه رهنگ بکه.

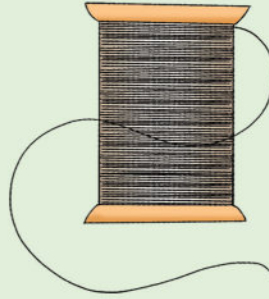
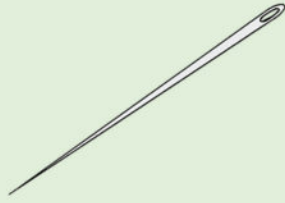
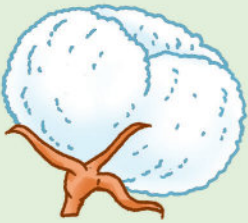

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

به‌پ‌وو به‌ر وو

ناوی وینه‌کان بلی.

ئه‌م وشه‌یه‌ی (وو) ی تیدا‌یه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌ور‌بده.

په‌موو

ده‌رزی

ده‌زوو

دروون

(وو) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

مازوو

توور

پیاز

توو

ده‌لیم.

وو

وو

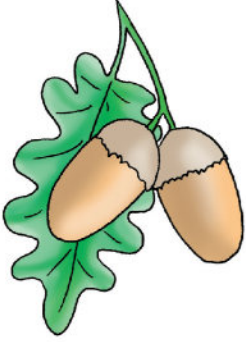
وو

بیر خسته‌وه

ز ا د پ و ر و وو

وو

پیتی (وو) دهنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

بهپوو

بهپوو

بهپوو

بهپوو

وو

وو

وو

وو

وو

وو

بهپوو

دوور

سوور

بازوو

من په ږتوکه کانی خوم پاکو خاویښ

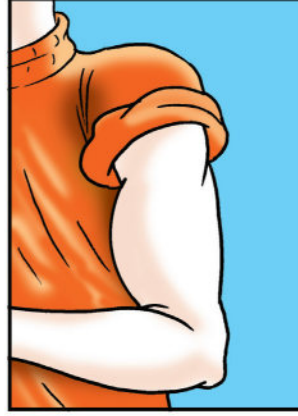
ږاده گرم.

چالاکی (۲)

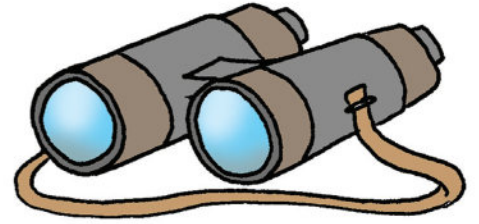
ناوی وینه‌کان بلی، پیتی (وو) بنوسه، بخوینه‌وه.

ماز.....

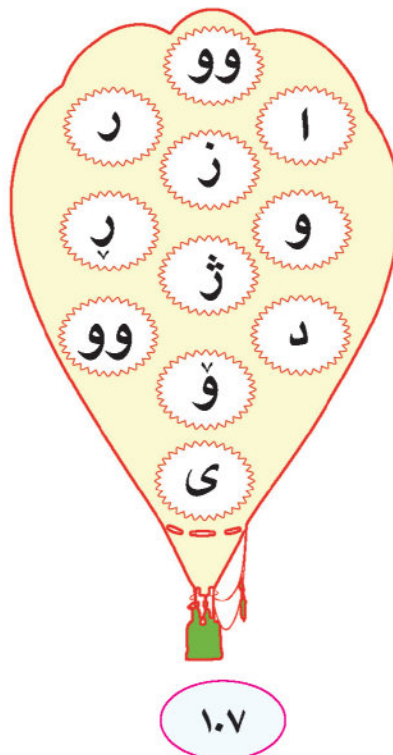
باز.....

د.....ربین

چالاکی (۳)

(وو) بدۆزه‌وه، رهنگ بکه.

چالاکی (۴)

برگه کان لیکنده، بخوینه وه.

.....	←	سوود	به
.....	←	ژوو	ره
.....	←	ژاو	بر

چالاکی (۵)

بخوینه وه، پیته کان بنوسه.

○	○	○	←	سوور			
○	○	○	←	ژوور			
○	○	○	○	←	به پروو		
○	○	○	○	○	○	←	ئاره زوو

چالاکى (٦)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

به پروو

دارا وهره، ئەو به پرووانه ببرژینه.

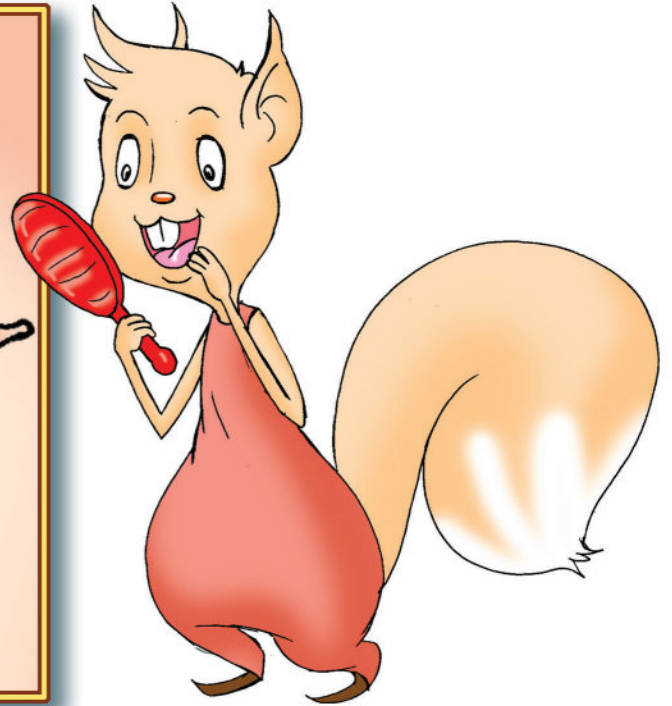
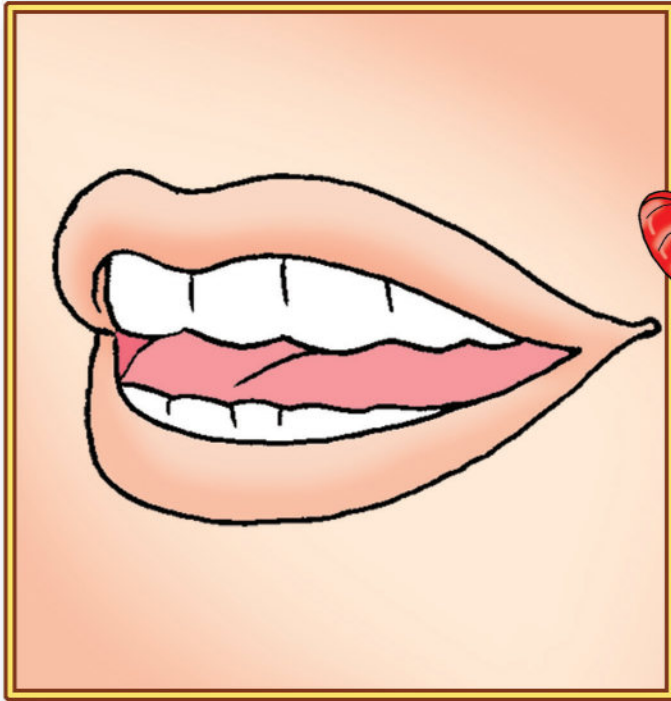
به پرووی برژاو به سووده.

رېكبخه وه، بنووسه وه.

(به سووده، برژاو، به پرووی)

وانه‌ی ۱۵

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر نهم وینانه‌ی دهنگی / م- / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پووته‌لکردن)

دهم ده م (م م)

ناوی وینه‌کان بلّی.

ئه‌م وشه‌یهی (م م) ی تیدایه، به چه‌ماوه‌یه‌ک ده‌وربده.

میو

سلق

شه‌مامه

شیلیم

(م م) بخه‌ره ناو چه‌ماوه‌یه‌ک.

سلیمان

شنو

قامیشلو

ماردین

ده‌لیم.

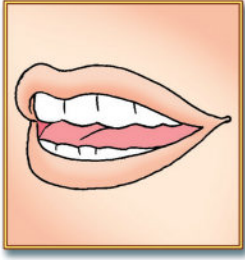
م م

م م

بیرخسته‌وه

ئ ی ا و ب ب ژ س س وو ز م م

پیتی (م م) دەنوو سم: م م

چالاکی (۱)

تۆخ بکه وه، بخویننه وه، بنووسه وه.

دەم دەم دەم دەم

م م م م

م

ما

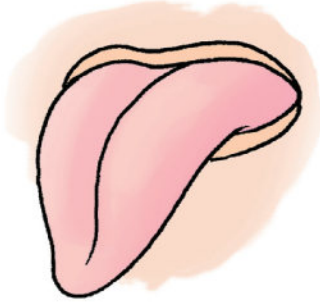
مه

دەم

من شهوان زوو دەنوم، به یانیان زوو
له خه وه لدهستم.

چالاکى (۲)

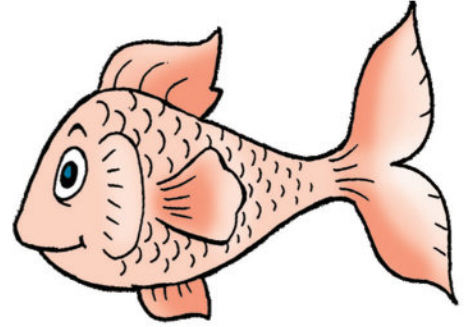
ناوى ويئنه كان بلى، پىتى (م م) بنوسه، بخويئنه وه.

ز...ان

...ؤ...

اسى....

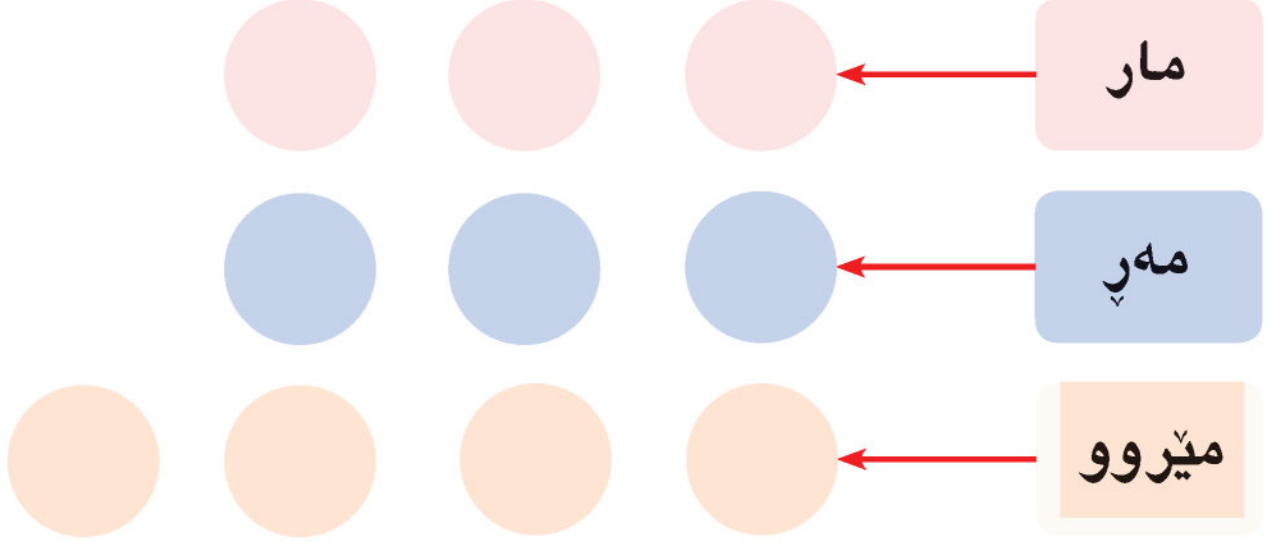
چالاکى (۳)

(م م) بدؤزه وه، رهنگ بکه.

و	ز	د	م
م	ى	ث	ؤ
ر	د	ب	ى
م	ث	م	م

چالاكى (۴)

بخوینه وه، پیته كان بنوسه.

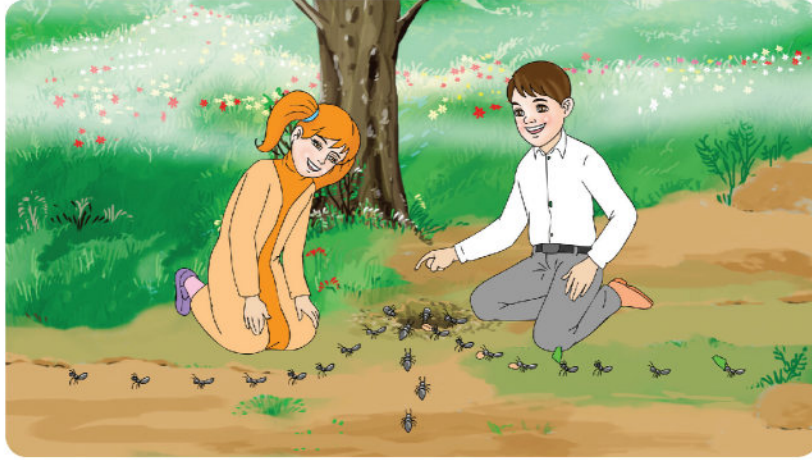
چالاكى (۵)

نهم هیمايانه بوچی به کار دین؟

چالاكى (٦)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

میروو

زارا: دارا بروانه، ئەم میرووانه!

دارا: میروو بهرین دەرۆن!

زارا: من ئازاری میروو نادم.

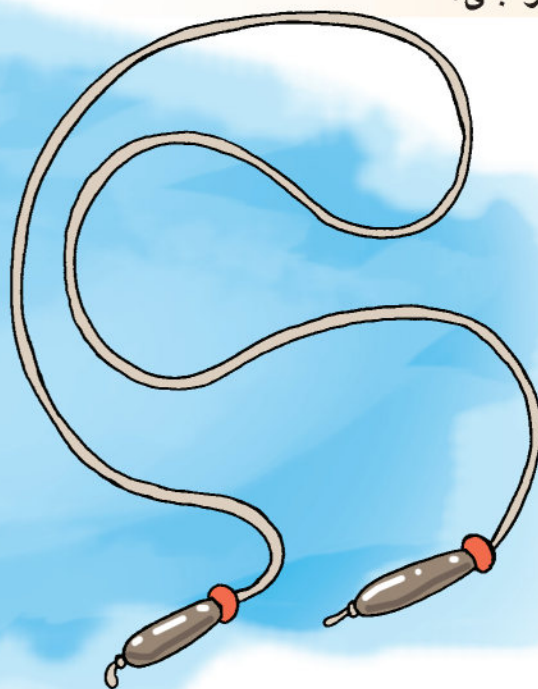
بنوسه وه.

میروو بهرین دەرۆن!

من ئازاری میروو نادم.

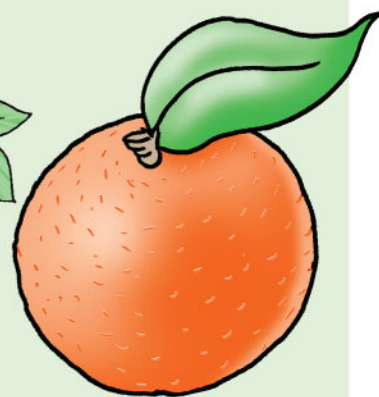
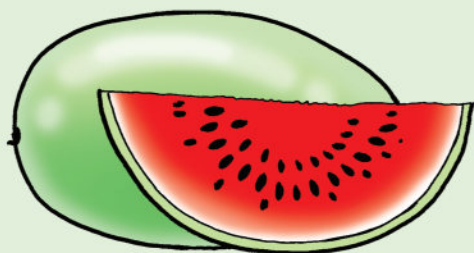
وانه‌ی ۱۶

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی / ت-ت / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

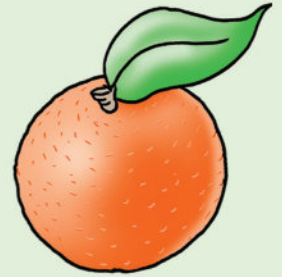
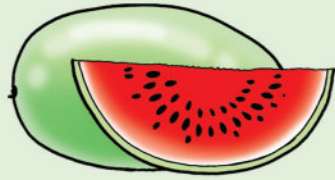

جیاکردنه‌وه (پووته‌لکردن)

پهت په ت (ت ت)

ناوی وینه‌کان بلّی.

ئه‌م وشه‌یهی (ت ت) ی تیدایه، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

سیو

شوتی

تری

پرته‌قال

(ت ت) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

تارا

ئاوات

نارین

پراستی

ده‌لیم.

ت ت

ت ت

بیرخستنه‌وه

س س ژ وو ئ ی و ب ب م م ت ت

پیتی (ت ت) دەنوسم: ت ت

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

پهت

پهت

پهت

پهت

ت

ت

ت

ت

ت

ت

ت

ت

ت

تا

تا

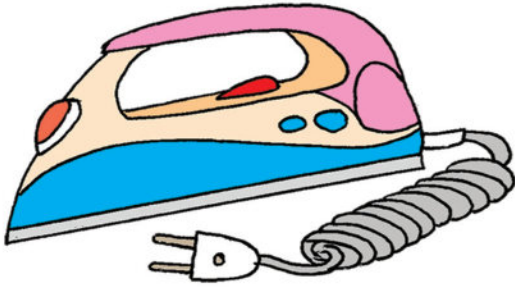
ته

پهت

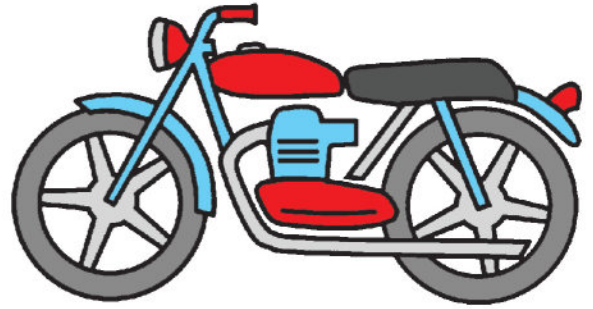
دەستى ماندوو لەسەر سکی تێرە.

چالاکى (۲)

ناوى ويئەكان بلى، پىتى (ت ت) بنوسه، بخويئەوه.

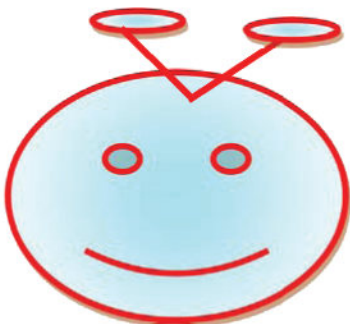
ئو...وو

ما...ۆر

چالاکى (۳)

(ت ت) بدۆزهوه، رهنگ بکه.

ا

ا

م

ا

و

ن

ا

ا

م

ا

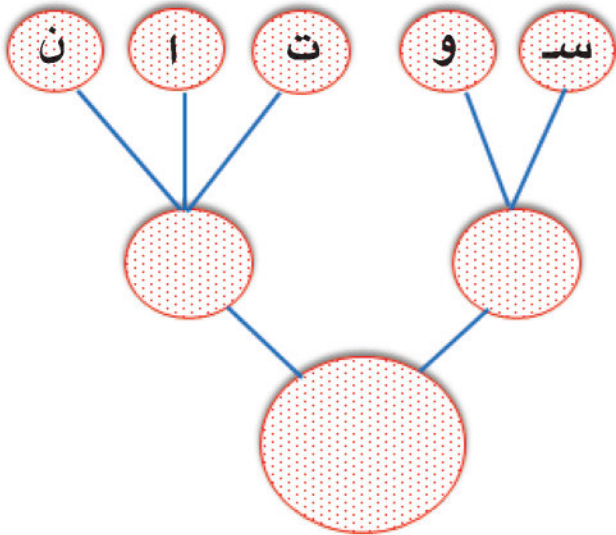
ا

ن

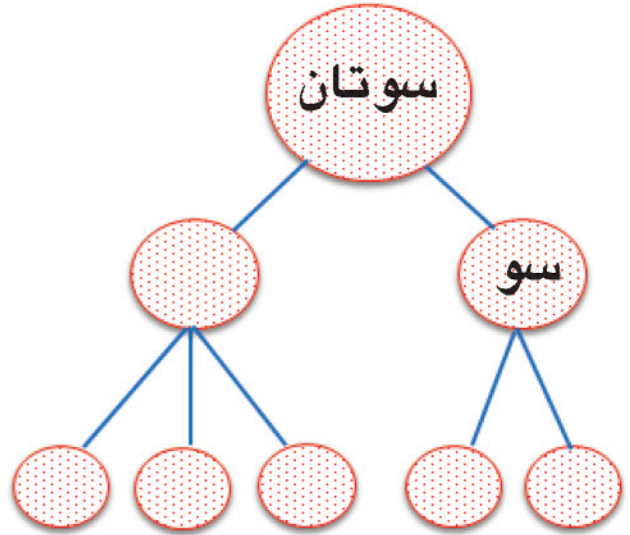
ا

چالاکی (۴)

پیکهینانه وه.

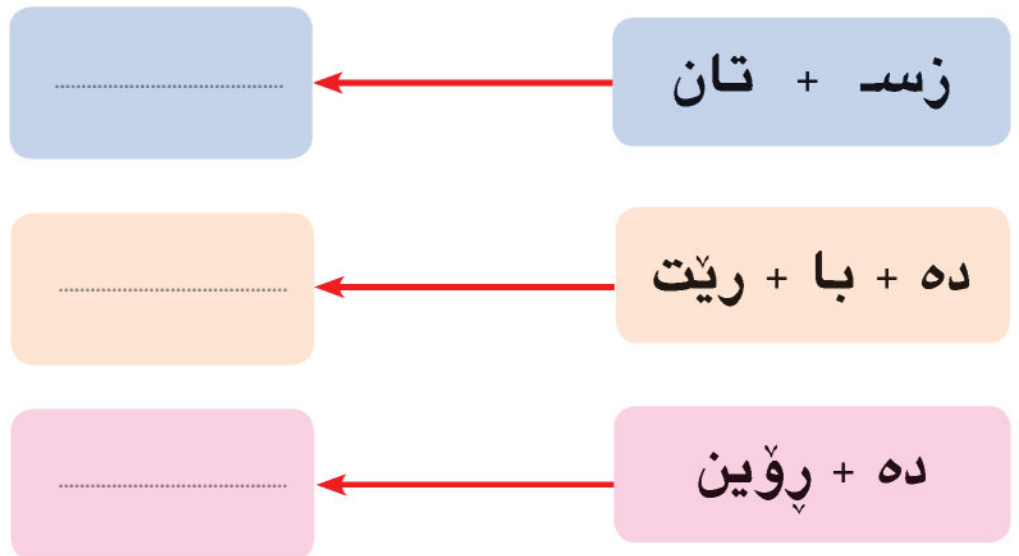

هه لوه شانده وه.

چالاکی (۵)

برگه کان لیکبده، بنووسه، بخوینه وه.

چالاكى (٦)

بىيىنە، بلى.

بخويىنەوہ.

زىستان

تارا زىستان سارده، باران دىبارىت.
نەورۆز دەرۆين بۆ سەيران.

بنوسەوہ.

زىستان سارده.

نەورۆز دەرۆين بۆ سەيران.

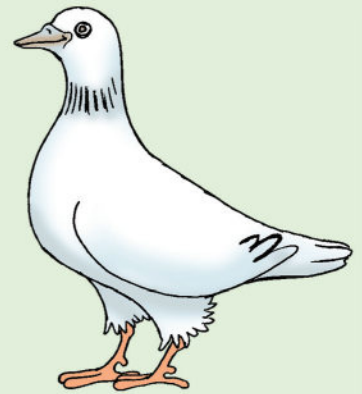
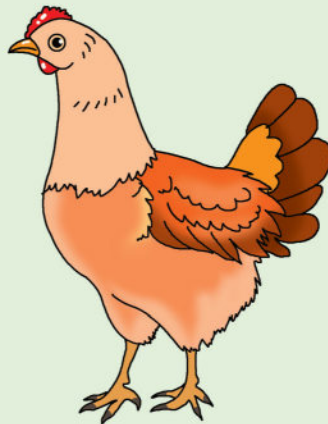
وانه‌ی ۱۷

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر نه‌م وینه‌نه‌ی ده‌نگی / ک/ک / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جياگردنه وه (پووته لکردن)

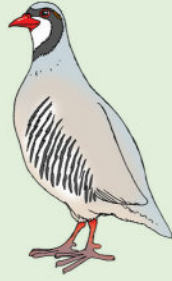
بووک بوو ک (ک ک)

ناوی وینه کان بلی.

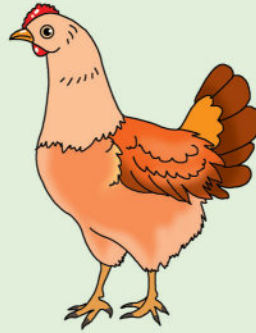
ئه م وشه یه ی (ک ک) ی تیدایه، به چه ماوه یه ک ده ور بده.

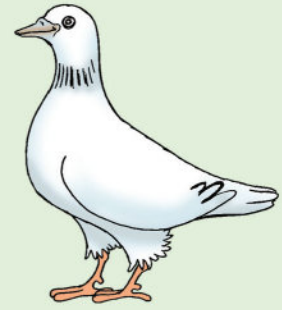
پشيله

کهو

مريشک

کووتر

(ک ک) بخه ره ناو چه ماوه یه ک.

چومان

ئاگرئ

دهوک

که رکوک

ده لیم.

ک ک

ک ک

بیر خسته وه

ن ف س س م م ت ت ب ب ئ ی ر ا ک ک

پیتی (ک ک) دهنووسم: ک ک

چالاکي (۱)

توڅ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

بووک بووک بووک بووک

ک ک ک ک

ک

ک ک ک ک

ک

کا

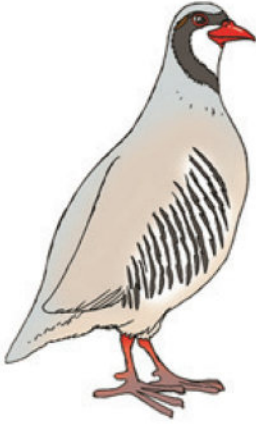
که

بووک

من که ئه رکه کانم ته واکرد، یاری ده که م.

چالاکی (۲)

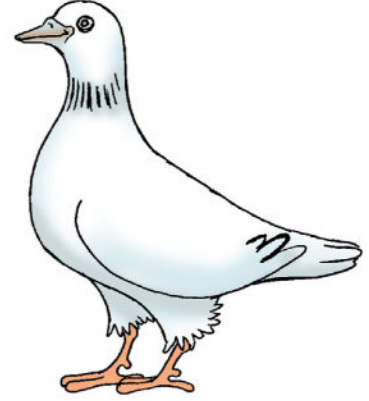
ناوی ویینه‌کان بلی، پیتی (ک ک) بنووسه. بخوینه‌وه.

.....ه‌و

.....یه

.....وتر

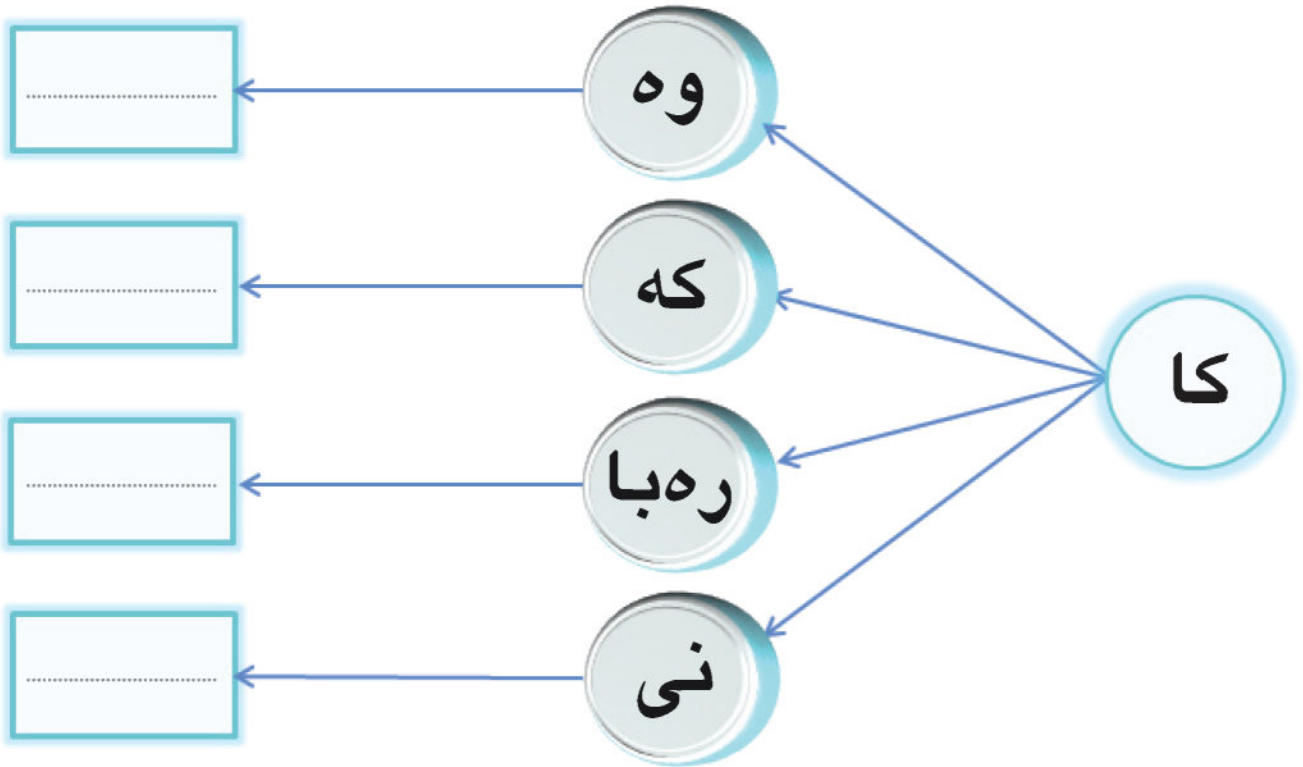
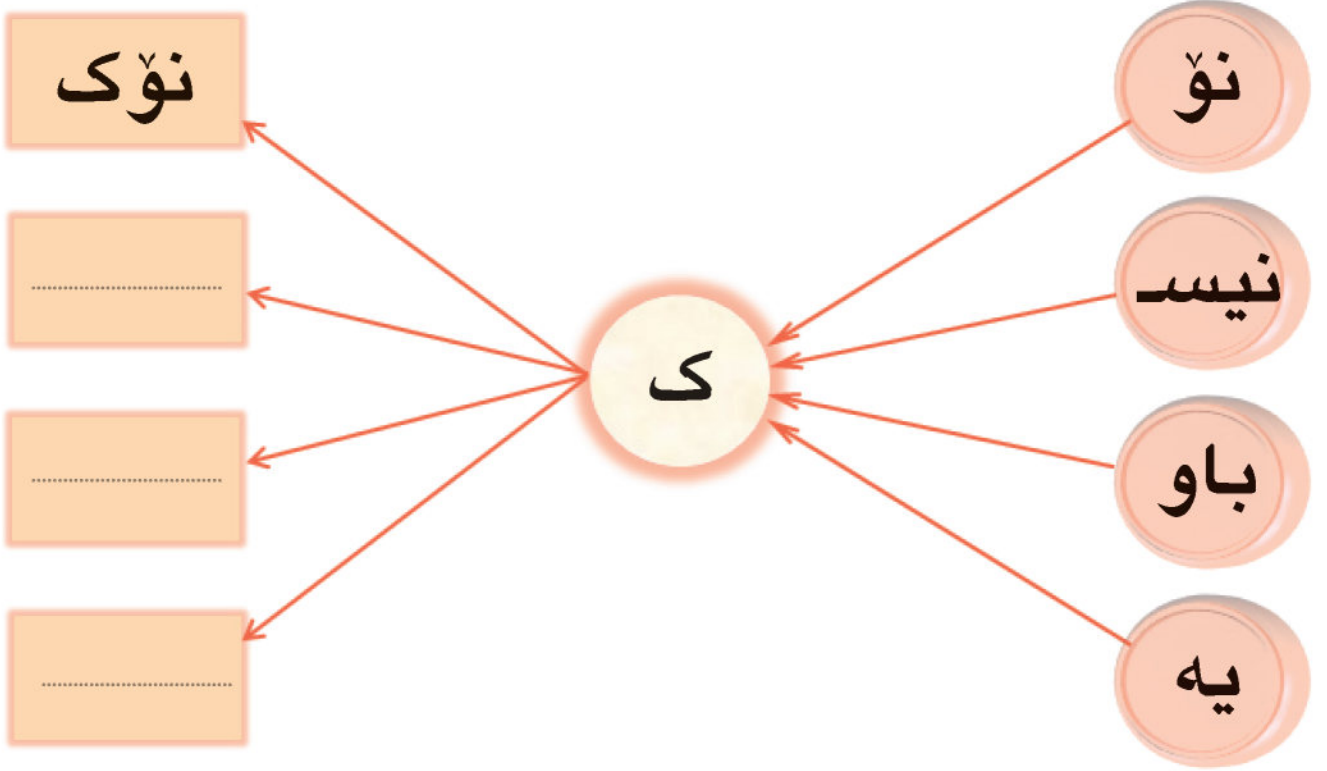
چالاکی (۳)

(ک ک) بدۆزه‌وه، نیشانه‌ی بکه.

و	ز	د	ک
کا	ر	ی	ۆ
کا	ب	کا	ژ
تا	ن	ما	م

چالاکى (۴)

وشه دروست بکه.

چالاکى (ه)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

کارکردن

باو کم کارمه نده.

دایکم مامۆستایه.

کارکردن سه ره به رزییه.

ئه وهی کار نه کات، ناژیت.

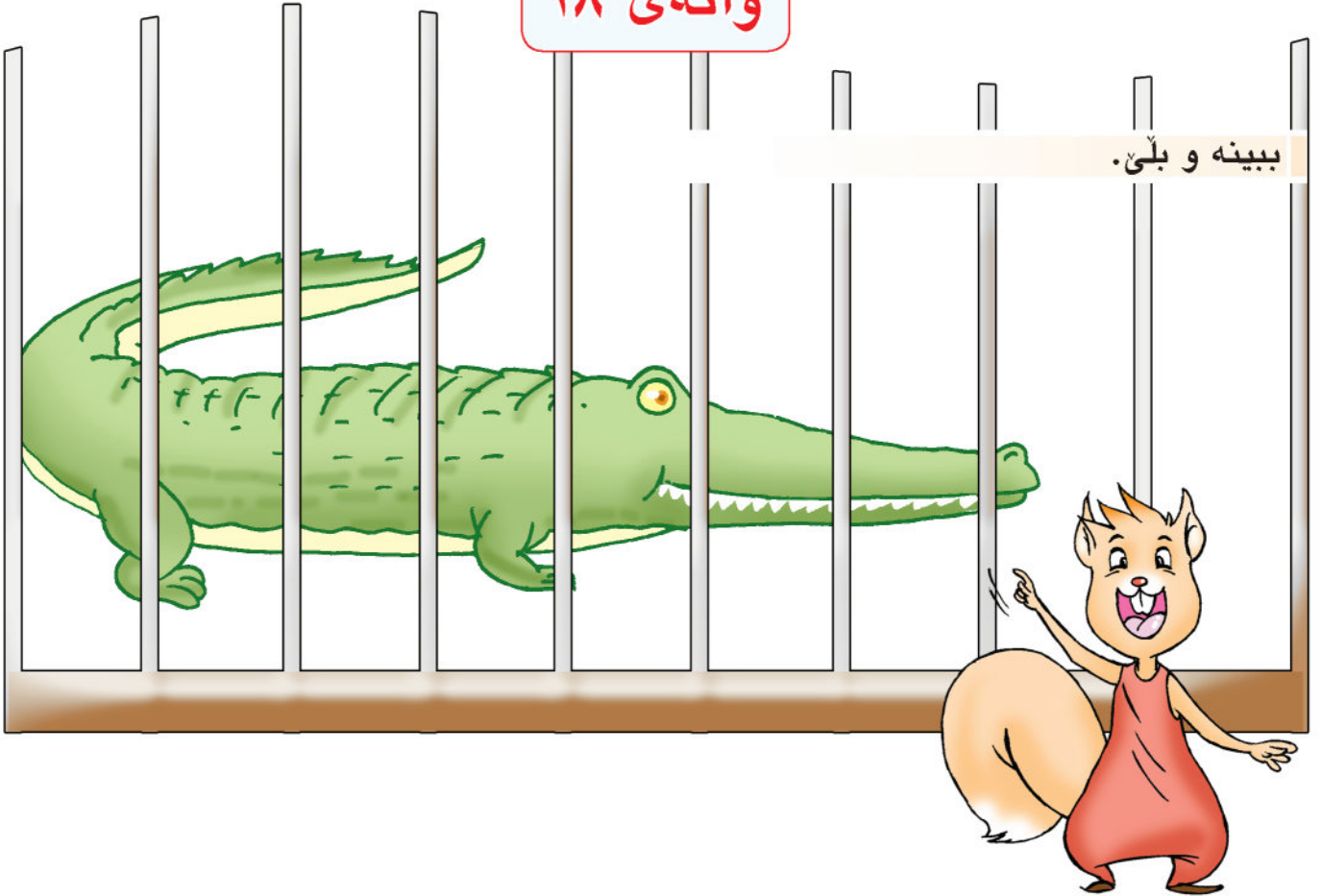
رێکبخه وه، بنووسه وه.

(مامۆستایه، دایکم)

(سه ره به رزییه، کارکردن)

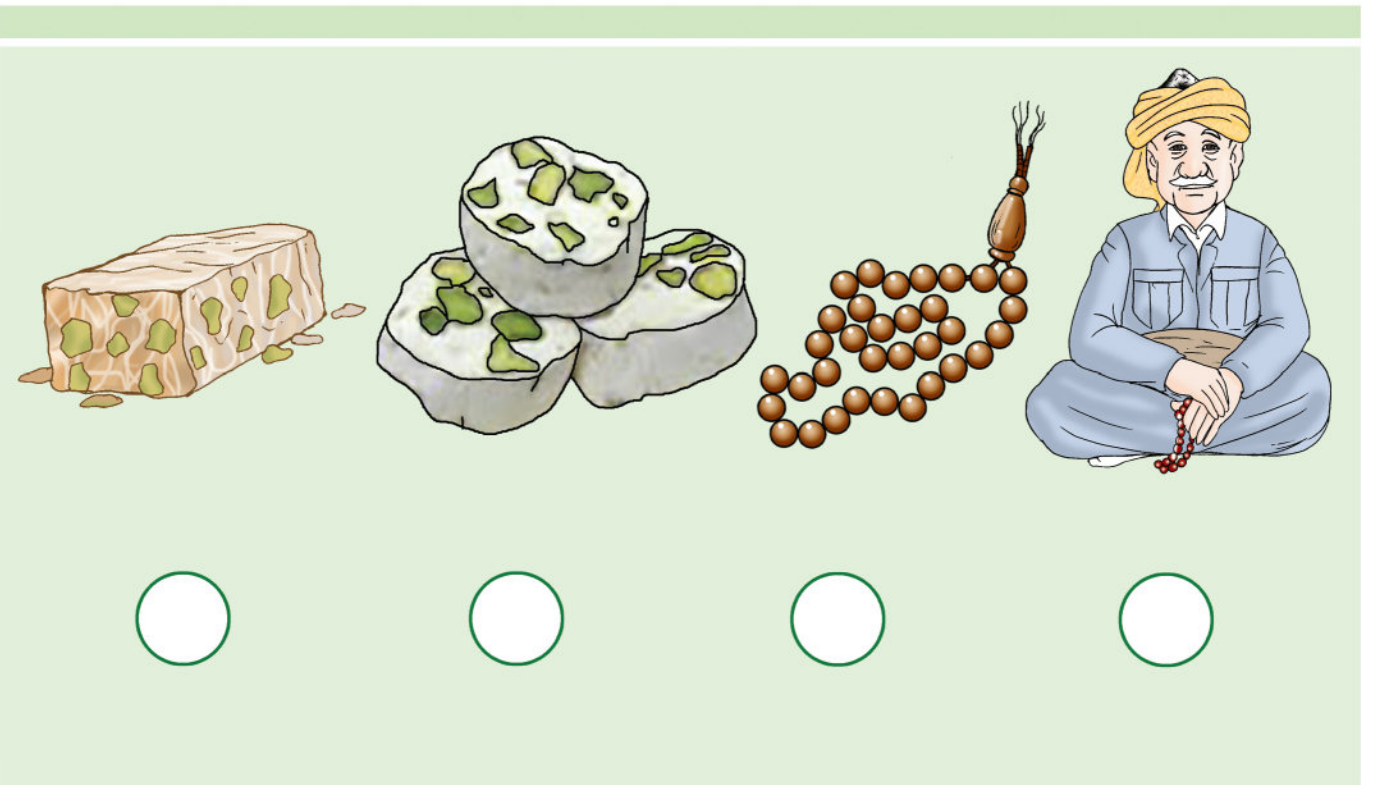
وانه‌ی ۱۸

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی / حـ / یان تێدایه رهنگ بکه.

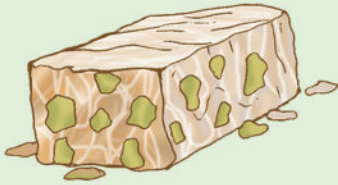

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

تیمساح تیمسا ح (ح ح)

ناوی وینه‌کان بلّی.

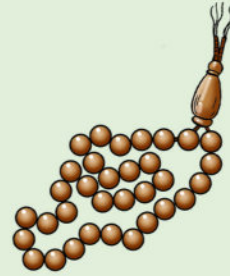
ئه‌م وشه‌یهی (ح ح) ی تیدایه، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

ه‌لّوا

گه‌زۆ

ته‌زبیح

حاجی

(ح ح) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

نوح

ه‌مرین

رپّحان

گول

ده‌لیم.

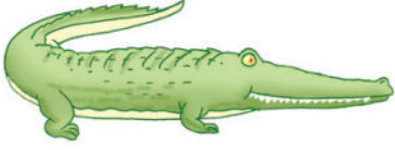
ح ح

ح ح

بیرخسته‌وه

د ک ک ر ت ت ز م م و ح ح

پیتی (ح ح) دهنووسم: ح ح

چالاکي (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

تیمساح تیمساح تیمساح تیمساح

ح ح ح ح

ح

ح ح ح ح

ح

ح

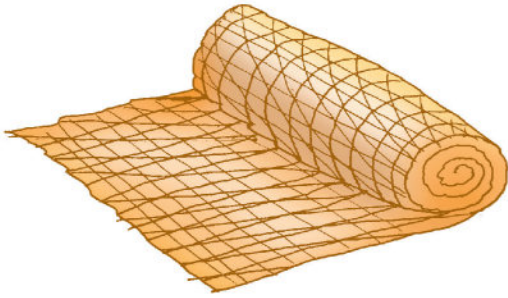
ح

تیمساح

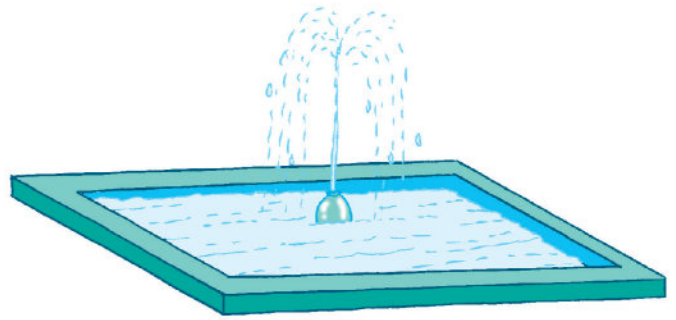
من که لوپه لی شوینی گشتی ناشکینم.

چالاکى (۲)

ناوى ويئنه كان بلى، پيتى (ح ح) بنووسه، بخويئنه وه.

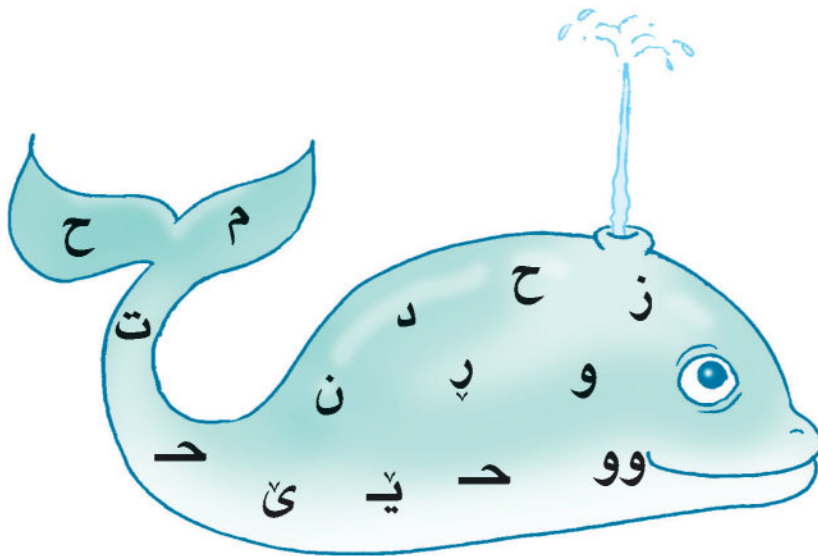
...ه سیر

...ه وز

چالاکى (۳)

(ح ح) بدؤزه وه، نيشانه ي بکه.

چالاکى (۴)

(ده) يان (نا) دابنى ، بخويښه وه .

حه ز كه م

حه ز كه م

حه ز كه م

حه ز كه م

چالاکى (ه)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

حهیران

ئهژی: برادهران وهرن، با یاری بکهین.

دارا: یاری دهکهین و ستران دهبیژین.

زارا: دهی حهیران دهبیژم.

بنوسه وه.

ئیمه ستران و حهیران دهبیژین.

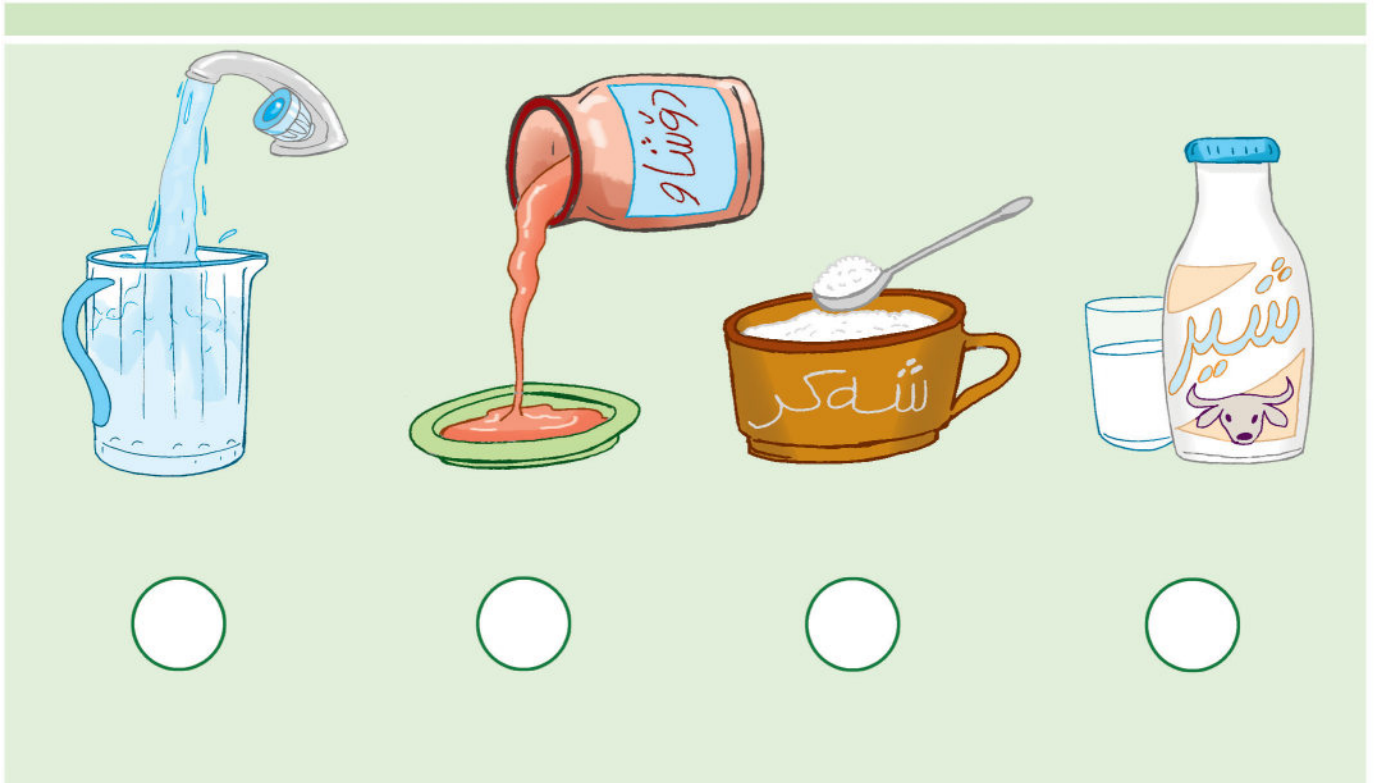
وانه‌ی ۱۹

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینه‌ی دهنگی / شش / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

جیاکردنه‌وه (پرووته‌لکردن)

ئاش ئا ش (ش ش)

ناوی وینه‌کان بلی.

ئهم وشه‌یهی (ش ش) ی تیدایه، به چه‌ماویه‌ک ده‌وربده.

ئاو

دوشاو

شه‌کر

شیر

(ش ش) بخه‌ره ناو چه‌ماویه‌ک.

شه‌ش

شین

سپی

ره‌ش

ده‌لیم.

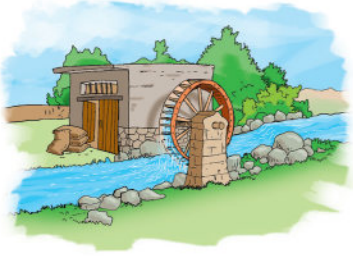
ش ش

ش ش

بیر خسته‌وه

ب ب و ن ن ژ ئ ی و ح ح ش ش

پیتی (ش شد) دهنوسم: ش شد

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنووسهوه.

ئانش

ئانش

ئانش

ئانش

نش

نش

نش

نش

ش

ش

ش

ش

ش

شد

شا

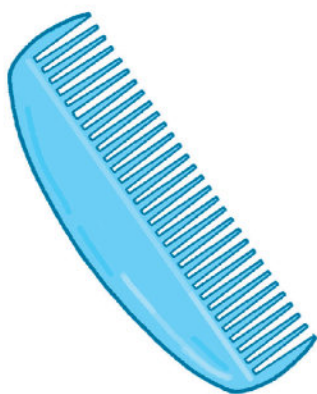
شه

ئاش

من پاکوخواوینیی شارهکهه دهپاریزم.

چالاکی (۲)

ناوی وینه‌کان بلی، پیتی (ش شد) بنوسه، بخوینه‌وه.

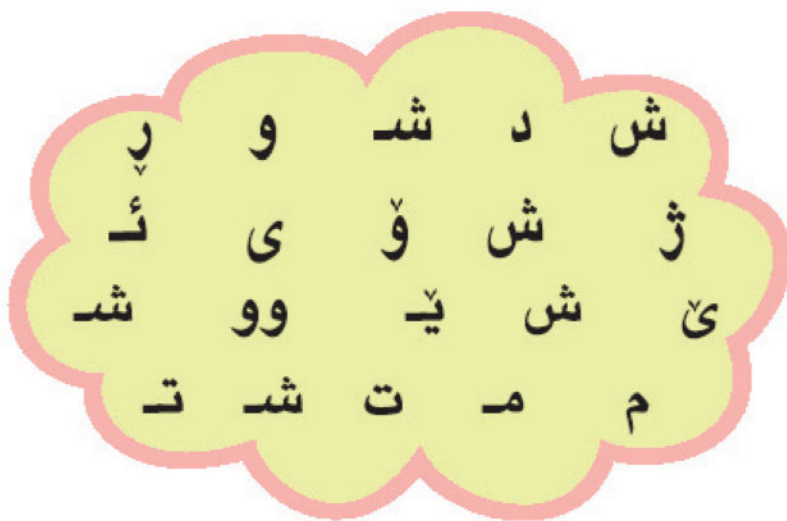
...انه

...ایی

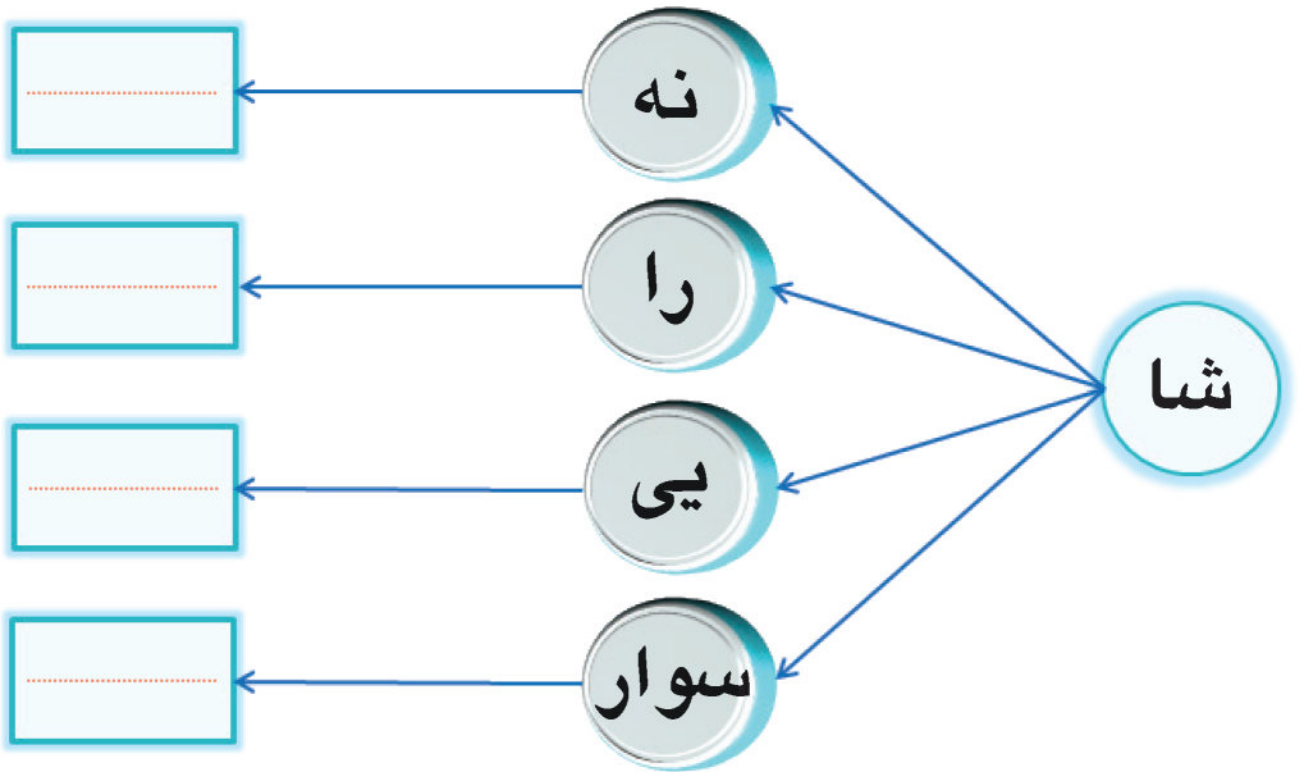
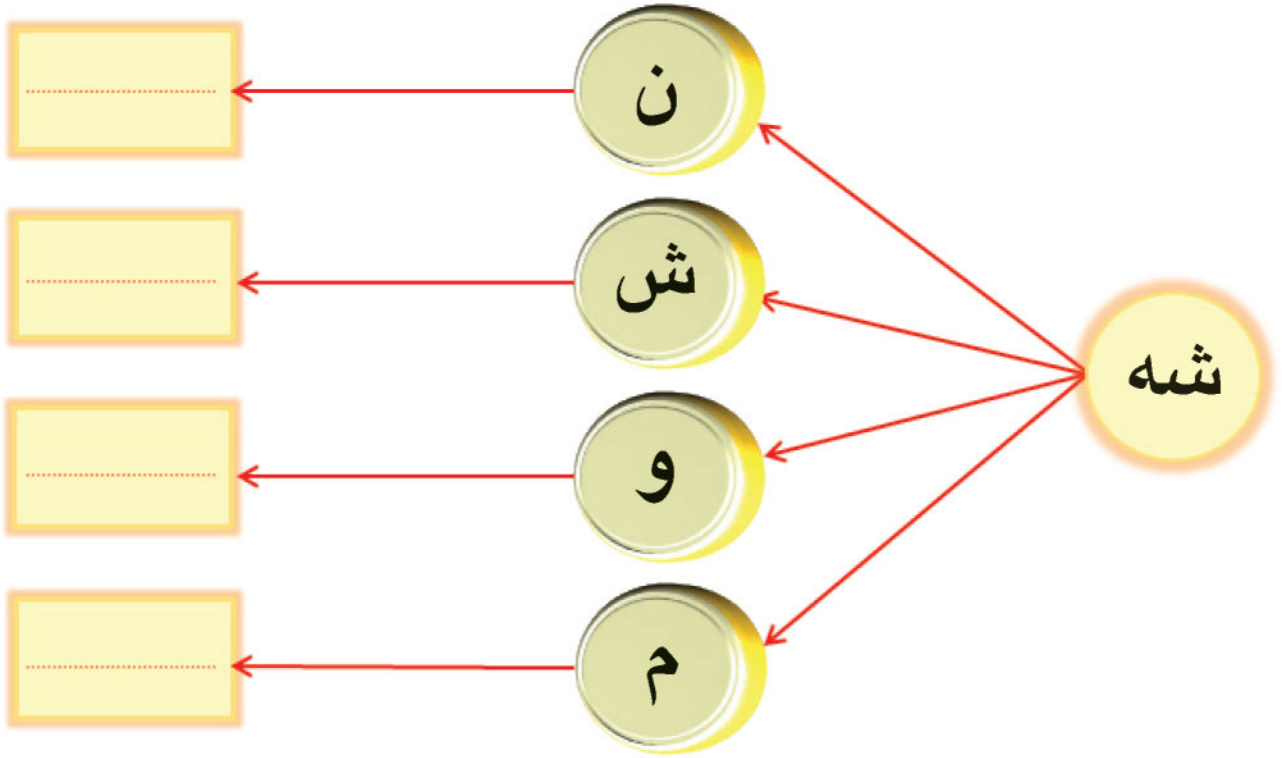
چالاکی (۳)

(ش شد) بدۆزه‌وه، نیشانه‌ی بکه.

چالاکی (۴)

وشه دروست بکه.

چالاکى (۵)

ببینه، بلی.

بخوینه وه.

شانۆ

من و زارا و دارا و ئەژی نمایش دهکەین.
ئیمه شانۆگەری پیشکەش دهکەین.

بنوسه وه.

پیشکەش دهکەین

نمایش دهکەین

شانۆ

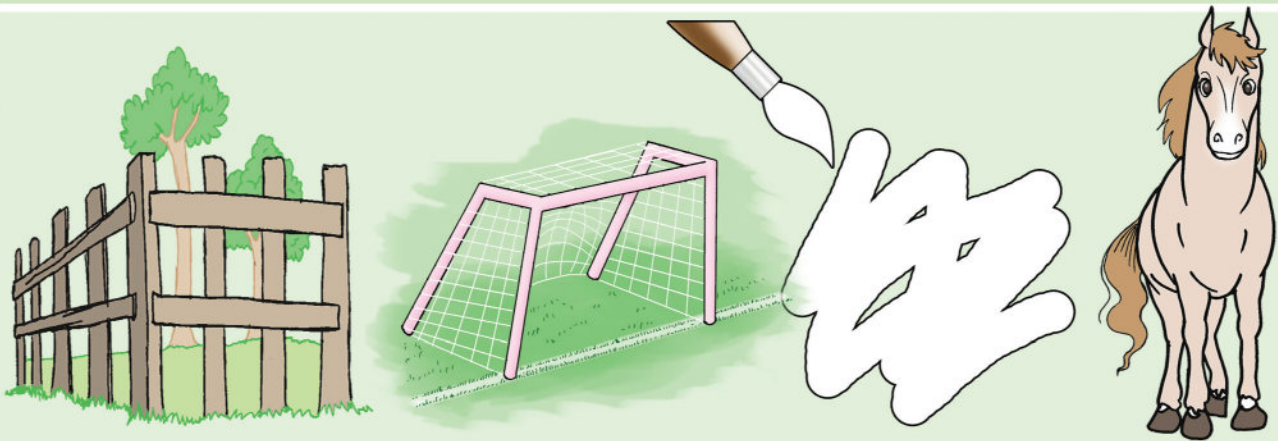
وانه‌ی ۲۰

ببینه و بلی.

ناوی وینه‌کان بلی.

بازنه‌ی ژیر ئەم وینانه‌ی دهنگی / پپ / یان تیدایه ره‌نگ بکه.

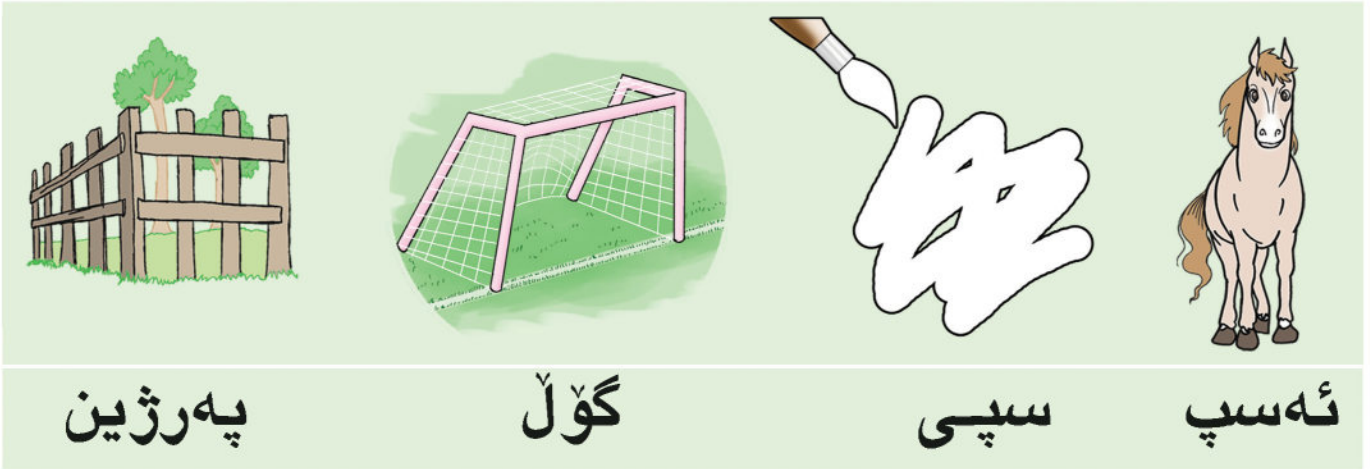

جياکردنه وه (پرووته لکردن)

تۆپ تو پ (پ پ)

ناوی وینه کان بلی.

ئەم وشە یە (پ پ) ی تیدایە، بە چەماوە یە ک دەوربەدە.

(پ پ) بخەرە ناو چەماوە یە ک.

پول نامە پۆستە لاپتۆپ

دەلیم.

پ پ

پ پ

بیرخستنه وه

م م ا وو ت ت ژ ح ح پ ش ش پ پ

پیتی (پ پ) دەنوسم:

چالاکى (۱)

تۆخ بکهوه، بخوینهوه، بنوسهوه.

تۆپ

تۆپ

تۆپ

تۆپ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

پ

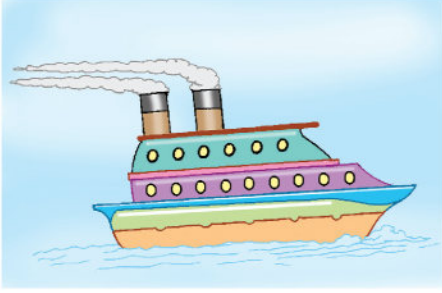
پ

تۆپ

وهرزىكردن ته ندروستييه.

چالاکى (۲)

ناوى ويئەكان بلى، پىتى (پ پ) بنوسە، بخوئەوہ.

ا...ؤر

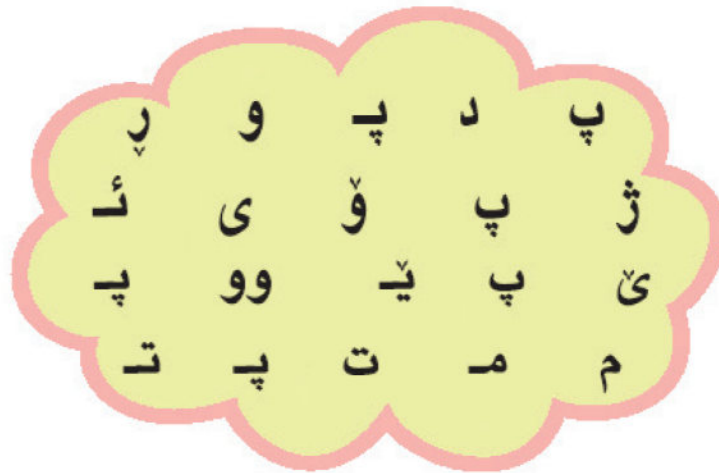
ئەس...

دا...ير

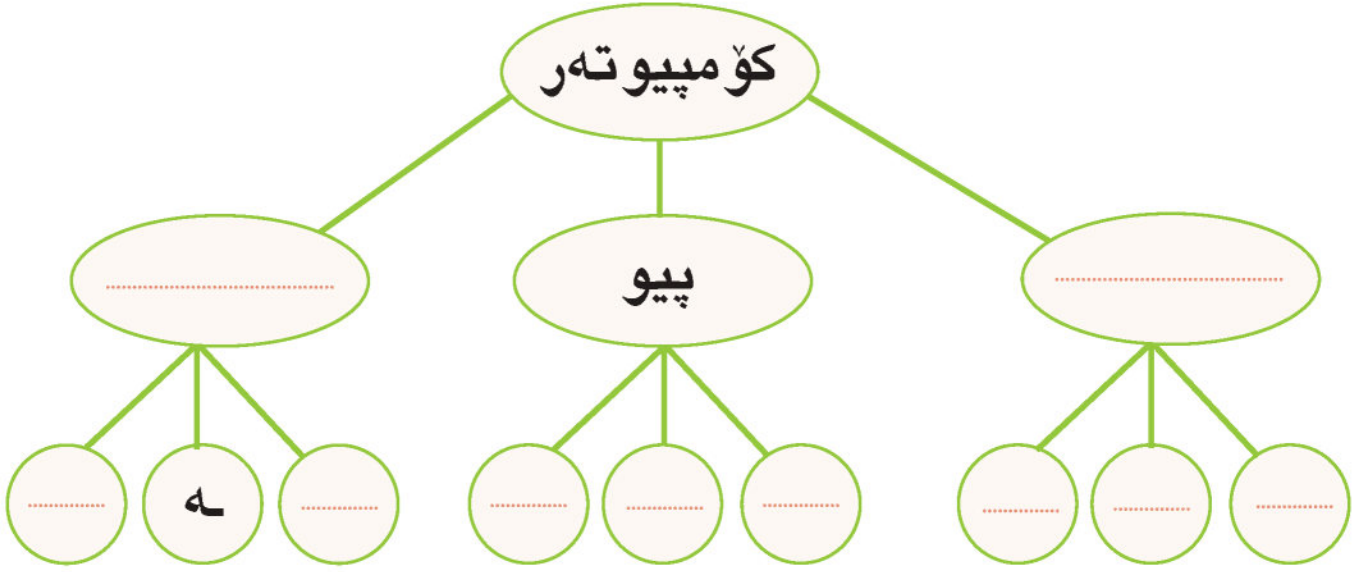
چالاکى (۳)

(پ پ) بدۆزەوہ، نىشانەى بکە.

چالاكى (۴)

هه لوه شيننه وه.

چالاكى (۵)

ليكبدە، وشەكان بنووسە، بخويننه وه.

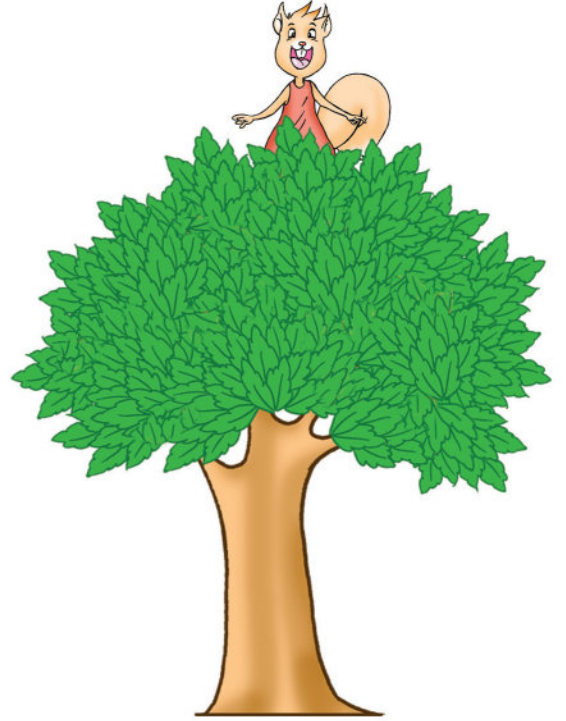
<input type="text"/>	←	ى	پا	سا		
<input type="text"/>	←	ز	پا	ا	پا	
<input type="text"/>	←	پ	سا	ه	ئا	
<input type="text"/>	←	ر	پا	پا	ا	د

چالاکى (٦)

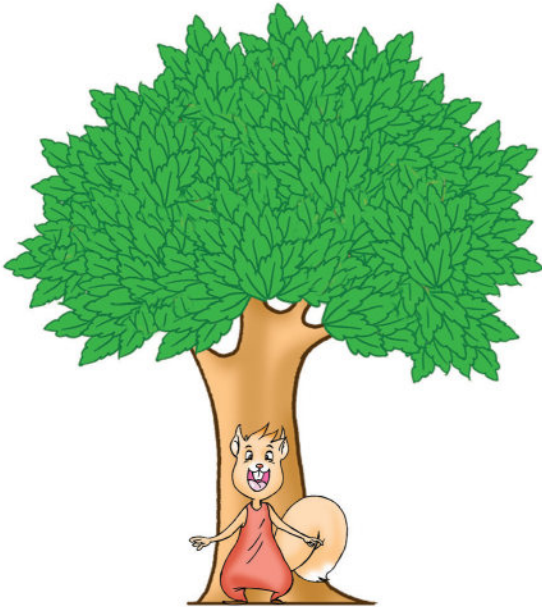
(پيش، پشت، سهر، ته نيشت) له شويى راست دابنى.

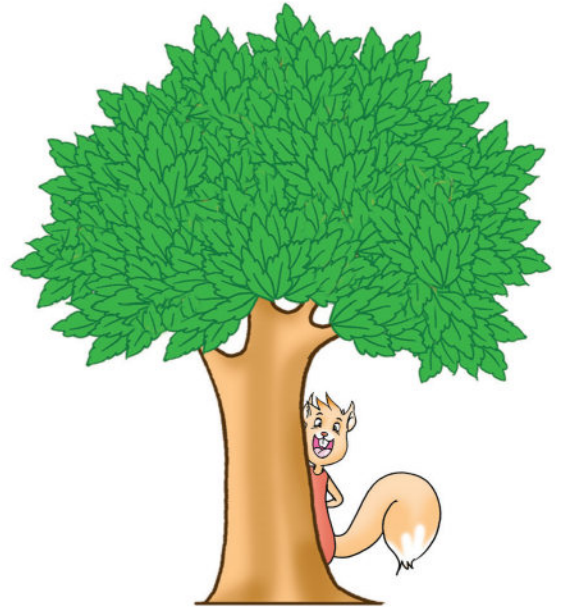
له

له

له

له

چالاكى (۷)

بىيىنە، بلى.

بخوينهوه.

كۆمپيوتەر

شارا مامۇستاي كۆمپيوتەرە.

كۆمپيوتەر ئامپىرىكى بەسودە.

مامۇستا شارا، يارمەتى پەرى دەدات.

بنوسەوه.

مامۇستا شارا يارمەتى پەرى دەدات.

پهپوله

پهپولهی جوان و پازاو
ئیسک سووکی بال نهخشاو
تو کهی هاتی بو لمان؟
بهخیر هاتی سهر چاومان
چاوهپریت بووین زور بهکول
بیرمان دهکردیت به دل
لیره زوره دار و گول
بفره لهم چل بو نهو چل

باتدار

فەرھەنگۆك بۆ مامۆستا

- بەفر(ن): بەرف (ژ)، وەفر (گ)، وەرۆه(گ)، بەور(ن)، وەرف (خ)، وەفر (خ)
گرد(ن): تەپۆلكە(ن)، گر(ژ)، تەپ (گ، خ، ن)
چەتر(ن): سەيوان (ن)، سيوان (ژ)
شەقام(ن): جادە (ن، ژ)
بۆق(ن): بەق (ژ)، قورباقە(ن)، قوراپولكە (ن)، قرواق (ن)، قرواقى (گ)، قورواق(ن)
كلاون(ن): كولاف (ژ)، تەقلە(ن)، تەقىلە(ن)، تەقىلى (گ)، كوم (ژ)، كلاون (خ)
پياون(ن): زەلام (ن)، پيا(گ)، پياگ(ن)
رپيواون(ن): رپيواون(ن)، رپيواون(ژ)، رپيواون(گ)
ورچ(ن): هرچ(ژ)، خرس(ن)، هەشە(گ)
كچ(ن): دۆت(ژ.خ)، كەنىشك (ن)، كىژ(ن)، كەچ(ژ)، كەنى (ن)، دويت(خ)، قىز(ژ)، دويت(خ)
كړيوه(ن): باوبەفر(ن)، بارۆفە(ژ)، بادەوہ (ن)، كړيوه (گ)
زريان(ن): باى بەهيز، هورەبا(ژ)
نەى(ن): ئامپريكە لە شيوەى شمشالاً ئاوازي پيدەژەنرى دەنگى زور دلگير و غەمگينه.
زەماوہند(ن): گوڤەند(ژ)، داوہت(ژ)، شايى(ن)، شەهيان(ژ)، زەماونژە(گ)
گورانى(ن): ستران(ژ)، گورانى (خ)
يارى(ن): گەمە(ن)، وازى (خ)، حەنەك (ژ)، كىلى(گ)
چيان(ن، ژ): شاخ (ن)، كەژ (ن)، كيو (ن، ژ)، كو(خ)، كەش(گ)
ئالان(ن، ژ): بەيداخ(ن)، پەرچەم(ن)
شانە(ن): شە(ن، ژ)، شانى(خ)
گوارە(ن): گوشوارە (خ)، گوهار(ژ)، گوڤەوارە (گ)، گوڤەوارە (خ)
ئاويئە(ن): نەينك (ژ)، عەينە(ژ)، خۆديك (ژ)، گوزگى، گوزين
جامە(خ)، جام(گ)، نەينۆك(ژ).

برژانگ(ن): برژۆل(ن)، موژیلانگ(ژ)، مژۆل(ن)، مژانگ(ن)
ئەژنۆ(ن): زرانی(ن)، چۆک(ن،ژ)، زەنگۆل(گ)، زانو(خ)
پەرژین(ن): پیژانگ(ژ)، پەرچین(گ)، حەسار و کەلەکەبەرد و چەپەری دەوری باخ
دئ(ن): گوند(ژ)، ئاوايي(ن)، لادی(ن)
کەلەشیر(ن): کەلەباب(ن)، دیکل(ژ)، کەلەشیر(گ)
بازوو(ن): باسک(ژ)، بازو(خ)، نیوان شان و ئانیشک (قورەنیسک)
پەموو: پەمبی(ژ)، پەمیگ(خ)
ماردین: شاریکە لە باکوری کوردستان
قامیشلو: شاریکە لە رۆژئاوای کوردستان
پەت(ن): پەتە(گ)، پارچە گوریس(ن)
پشیلە(ن): کتک(ژ)، پشیک(ژ)، کتە(گ)
گەزۆ(ن): شیرەمەنییە لە گەزۆی سروشتی دروست دەکریت
پیرس: ناوی شاخیکە لە دەقەری دەۆک
مافور: (ن،ژ): قالی(گ،خ،ن)، فەرش(ن)، مەحفیر(ژ)، مەحفور(ژ)
عەفرین: شاریکە لە رۆژئاوای کوردستان
باعەدری: شاریکی باشوری کوردستانە
هەوێردە: (ن): کولەفەرە(ن)، کەرەوالە(ن)
خەناوکە: (ن): پستک(ژ)، ملوانکە(ن)، ملهوانی(گ)، ملوانک(ن)، گەردانە(ن)
خرخال(ن،ژ): پاوانە(ن)
درەخت(ن): داری سەوز
مەشخەل(ن): خەتیر(ژ)، شوڵە چراو(گ)
پەنجە(ن): تیل(ژ)، تلی(ژ)، ئەنگوشت(خ)، ئەنگوست(ن)، کلک(خ)، قامک(ن)
قەیماغ(ن): سەرتویک(ژ)، شیرى کولای گامیشە

قه لغان(ن): مه تال(ن)، مه رتاج(ژ)، سپير (ن)
مه راغه: شار يكي روژ هه لاتي كوردستانه
شه و(ن): شه ف(ژ)، شه وئ(گ)
ئاقستا: كتیبي ئايني زه رده شت
شقان(ژ): شوان (ن)، چوپو (گ)
لافه(ژ): لالانه وه(ن)، پارانه وه(ن)، نزا (ژ.ن)، ئه وه لالیيایی(گ)

ژ: کرمانجی ژوروو
ن: کرمانجی ناوه پراست
خ: کرمانجی خواروو
گ: گوران

ناوەرۆك

لاپەرە	بابەت	ژ
۳	پېئشەكى	۱
۵	پەرتوك (هۆنراوه)	۲
۶	پېداويستى ناو مال، پۆشاك، ھۆيەكانى گواستنهوه	۳
۷	وینەى نامۆ	۴
۸	وینەى جياواز	۵
۹	ديارکردنى وینەى ناتەواو	۶
۱۲-۱۰	دارا و پەرى (سيناريو)	۷
۱۳	سمۆره (هۆنراوه)	۸
۱۴	چۆن پېنووس دەگرين	۹
۱۵	تۆخ بکهوه	۱۰
۱۶	تۆخيان بکهوه	۱۱
۱۷	ناوى رەنگەكانى ئالا بلى، تۆخ بکهوه، رەنگ بکه	۱۲
۲۳-۱۸	وانەى ۱ پیتی (د)	۱۳
۳۱-۲۴	وانەى ۲ پیتی (ر)	۱۴
۲۷-۲۶	چالاکى (دارا - دادە)	۱۵
۳۷-۳۲	وانەى ۳ پیتی (ز)	۱۶
۴۳-۴۰	وانەى ۴ پیتی (و)	۱۷
۴۹-۴۴	وانەى ۵ پیتی (پ)	۱۸
۵۱-۵۰	ئاكارى ئاخاوتن (سيناريو)	۱۹
۵۷-۵۲	وانەى ۶ پیتی (ۆ)	۲۰
۶۲-۵۸	وانەى ۷ پیتی (ى)	۲۱
۶۳	ئیک و دو (هۆنراوه)	۲۲
۶۹-۶۴	وانەى ۸ پیتی (ئ)	۲۳
۷۶-۷۰	وانەى ۹ پیتی (ن)	۲۴
۷۷	چالاکى (ئاو)	۲۵
۸۲-۷۸	وانەى ۱۰ پیتی (ژ)	۲۶
۸۳	بلىن بەلى (هۆنراوه)	۲۷
۸۹-۸۴	وانەى ۱۱ پیتی (ئى)	۲۸

۹۵-۹۰	وانه‌ی ۱۲ پیتی (ب)	۲۹
۱۰۱-۹۶	وانه‌ی ۱۳ پیتی (س)	۳۰
۱۰۳-۱۰۲	شاری یاری (سیناریۆ)	۳۱
۱۰۹-۱۰۴	وانه‌ی ۱۴ پیتی (وو)	۳۲
۱۱۵-۱۱۰	وانه‌ی ۱۵ پیتی (م)	۳۳
۱۲۱-۱۱۶	وانه‌ی ۱۶ پیتی (ت)	۳۴
۱۲۷-۱۲۲	وانه‌ی ۱۷ پیتی (ک)	۳۵
۱۳۳-۱۲۸	وانه‌ی ۱۸ پیتی (ح)	۳۶
۱۳۹-۱۳۴	وانه‌ی ۱۹ پیتی (ش)	۳۷
۱۴۶-۱۴۰	وانه‌ی ۲۰ پیتی (پ)	۳۸
۱۴۷	په‌پوله (هۆنراوه)	۳۹
۱۵۰-۱۴۸	فه‌ره‌نگۆک بۆ مامۆستا	۴۰
۱۵۲-۱۵۱	ناوه‌رۆک	۴۱